

PROGRAMTANTERV

a

16. KREATÍV

ágazathoz tartozó

5 0212 16 02

Divat-, jelmez- és díszlettervező

SZAKMÁHOZ

1 A SZAKMA ALAPADATAI

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Kreatív
- 1.2 A szakma megnevezése: Divat-, jelmez- és díszlettervező
- 1.3 A szakma azonosító száma: 5 0212 16 02
- 1.4 A szakma szakmairányai: Divattervező, Jelmez- és díszlettervező
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Kreatív ipari ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részs szakmák megnevezése: —

2 A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfolyamonkénti megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire tekintettel – pedig ajánlás.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszámja évfolyamonként a Divattervező szakmairány számára

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszámja	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszámja
Évfolyam összes óraszámja		252	324	414	418	649	2057	1132	925	2057
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0	18	0	0	0	18	18	0	18
	Álláskeresés		5				5	5		5
	Munkajogi alapismeretek		5				5	5		5
	Munkaviszony létesítése		5				5	5		5
	Munkanélküliség		3				3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62	62	0	62	62
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések					11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél					20	20		20	20
	„Small talk” – általános társalgás					11	11		11	11
	Állásinterjú					20	20		20	20
Kreatív ipari alapozó ismeretek	Ábrázolási gyakorlat	108	0	0	0	0	108	108	0	108
	Szabadkézi ábrázolás	36					36	36		36
	Színek és formák kialakítása, hatása, összehangolása	36					36	36		36
	Műszaki ábrázolás	36					36	36		36
	Kreatív műhely	108	216	0	0	0	324	324	0	324
	Az ágazatban használatos alapanyagok, segédanyagok és kellékanyagok ismerete, kiválasztása		36				36	36		36

Az ágazatban alkalmazott kéziszerszámok, gépek, berendezések megismerése, használata	108					108	108		108
Az ágazatban előforduló gyártmányok, termékek, alapformák, alampinták		36				36	36		36
Az ágazatban előforduló munkafolyamatok megismerése, gyakorlása		72				72	72		72
Az ágazatban használt műszaki ismeretek, dokumentációk felhasználása		72				72	72		72
Művészettörténeti alapismeretek	0	72	0	0	0	72	72	0	72
Művészettörténet a kezdetektől az ókorig		24				24	24		24
A középkor művészettörténetének nagy korszakai (román, gótika)		12				12	12		12
A újkor művészettörténetének nagy korszakai (reneszánsz, barokk- rokokó stílus)		20				20	20		20
A 18-19. század művészeti irányzatai (klasszicizmus, romantika, realizmus)		8				8	8		8
A 19. és 20. század fordulójának európai és magyar építésze, iparművészete		4				4	4		4
A 20. század - a modern művészet törekvései (a klasszikus avantgarde-től a posztmodernig)		4				4	4		4
Munkahelyi egészség és biztonság	0	18	0	0	0	18	18	0	18
Balesetvédelem, munkabiztonság, munkahelyi egészség, műhelyrend		12				12	12		12
Veszélyes anyagok kezelése		2				2	2		2
Környezet- és tűzvédelem, újrahasznosítás		4				4	4		4

	Digitális szakmai ismeretek	36	0	0	0	0	36	36	0	36
	Szövegszerkesztő program használata	8					8	8		8
	Táblázatkezelő program használata	8					8	8		8
	Internet használata	6					6	6		6
	Műszaki dokumentáció	14					14	14		14
	Tanulási terület összórászáma	252	306	0	0	0	558	558	0	558
Ábrázolási és művészeti ismeretek	Rajz, festés, mintázás	0	0	115	126	98	339	142	197	339
	Tárgyábrázolás, látvány utáni rajzolás, festés			34		8	42	34	8	42
	Az emberábrázolás alapjai, portrérajzolás, -festés			36	36	18	90	36	54	90
	Emberábrázolás, drapériás figurarajzolás, -festés			45	36	18	99	27	72	99
	Emberábrázolás, mozdulatrajz, krokizás				27	36	63	27	36	63
	Emberábrázolás, portrémintázás				27	18	45	18	27	45
	Művészettörténet	0	0	64	57	48	169	64	105	169
	Design történet					14	14		14	14
	Az őskor művészete, ókor: Mezopotámia, Egyiptom			16			16	16		16
	Antik kultúra: görög-római művészet			16			16	16		16
	Ókeresztény művészet, Bizánc és az iszlám művészete			16			16	16		16
	A román kor és a gótika korának művészete			16			16	16		16
	A reneszánsz művészet Itáliában és Európában				20		20		20	20
	A barokk kor művészete				20		20		20	20
	A 18-19. század és a századforduló művészete				17		17		17	17
	A 20. század első felének avantgarde irányzatai					17	17		17	17

	A 20. század második felének művészeti irányzatai					17	17		17	17
	Tanulási terület összórászáma	0	0	179	183	146	508	206	302	508
Szaktörténeti ismeretek	Viselettörténet	0	0	30	31	75	136	61	75	136
	Az ókori népek öltözködése			8			8	8		8
	A középkor európai népeinek öltözködése			12			12	12		12
	A reneszánsz öltözködés Európában			10	7		17	17		17
	A barokk és rokokó öltözködés Európában				24	8	32	24	8	32
	A 19. század öltözködési stíluskorszaka					22	22		22	22
	A 20. század öltözködési stíluskorszaka					22	22		22	22
	Napjaink divatjának alakulása, divatházak					14	14		14	14
	Szubkultúrák divatja					9	9		9	9
	Tanulási terület összórászáma	0	0	30	31	75	136	61	75	136
Tervezési ismeretek	Anyagismeret	0	0	30	0	0	30	30	0	30
	Szálanyagok, kelmék			10			10	10		10
	Textilkikészítés			10			10	10		10
	Áruismeret			10			10	10		10
	Tervezési alapismeretek	0	0	92	0	0	92	92	0	92
	Eszközhazsnálat			8			8	8		8
	A tervezés módszertana			10			10	10		10
	Tervdokumentáció összeállítása			13			13	13		13
	Kreatív formaképzési alapok			31			31	31		31
	Bevezetés a divattervezésbe			30			30	30		30
	Tervezési gyakorlat	0	0	0	115	117	232	61	171	232
	Öltözéktervezés				61	27	88	61	27	88
	Kollekciótervezés				36	72	108		108	108
	Kiegészítő tervezés				18	18	36		36	36

	Szakmai rajz	0	0	0	0	30	30	0	30	30
	Síkba kiterített rajz és gyártmányrajz					10	10		10	10
	Modellrajz, divatgrafika					7	7		7	7
	Részletrajz, vonaltípusok					8	8		8	8
	Felület, anyagszerűség					5	5		5	5
	Tanulási terület összórászáma	0	0	122	115	147	384	183	201	384
Stílusalkotás	Stílusismeret	0	0	0	0	61	61	0	61	61
	Trendismeret					15	15		15	15
	Stylist ismeretek					31	31		31	31
	Divatbemutató szervezése					15	15		15	15
	Látványtervezés	0	0	0	0	45	45	0	45	45
	Digitális képalkotás					18	18		18	18
	Fotó és médiaismeret					18	18		18	18
	Dokumentáció készítés					9	9		9	9
	Tanulási terület összórászáma	0	0	0	0	106	106	0	106	106
Kivitelezési gyakorlat	Szabásminta készítés	0	0	30	31	26	87	30	57	87
	Alapminta-szerkesztés			10	10	8	28	10	18	28
	Szerkesztés-modellezés			20	21	18	59	20	39	59
	Kivitelezési folyamatok	0	0	53	58	87	198	76	122	198
	Kisalkatrészek			35			35	35		35
	Szabás-varrás			18	18	16	52	15	37	52
	Modell- és prototípus készítés				8	27	35	8	27	35
	Kiválasztott ruhák kivitelezése				18	36	54	18	36	54
	Felületalakítás				14	8	22		22	22
	Tanulási terület összórászáma	0	0	83	89	113	285	106	179	285
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	140	140			160		

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszása évfolyamonként a Jelmez- és díszlettervező szakmairány számára

Évfolyam		9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszása	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszása
Évfolyam összes óraszása		252	324	420	412	668	2076	1120	956	2076
Munkavállalói ismeretek	Munkavállalói ismeretek	0	18	0	0	0	18	18	0	18
	Álláskeresés		5				5	5		5
	Munkajogi alapismeretek		5				5	5		5
	Munkaviszony létesítése		5				5	5		5
	Munkanélküliség		3				3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62	62	0	62	62
	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések					11	11		11	11
	Önéletrajz és motivációs levél					20	20		20	20
	„Small talk” – általános társalgás					11	11		11	11
	Állásinterjú					20	20		20	20
Kreatív ipari alapozó ismeretek	Ábrázolási gyakorlat	108	0	0	0	0	108	108	0	108
	Szabadkézi ábrázolás	36					36	36		36
	Színek és formák kialakítása, hatása, összehangolása	36					36	36		36
	Műszaki ábrázolás	36					36	36		36
	Kreatív műhely	108	216	0	0	0	324	324	0	324
	Az ágazatban használatos alapanyagok, segédanyagok és kellékanyagok ismerete, kiválasztása		36				36	36		36

	Az ágazatban alkalmazott kéziszerszámok, gépek, berendezések megismerése, használata	108					108	108		108
	Az ágazatban előforduló gyártmányok, termékek, alapformák, alampinták		36				36	36		36
	Az ágazatban előforduló munkafolyamatok megismerése, gyakorlása		72				72	72		72
	Az ágazatban használt műszaki ismeretek, dokumentációk felhasználása		72				72	72		72
	Művészettörténeti alapismeretek	0	72	0	0	0	72	72	0	72
	Művészettörténet a kezdetektől az ókorig		24				24	24		24
	A középkor művészettörténetének nagy korszakai (román, gótika)		12				12	12		12
	A újkor művészettörténetének nagy korszakai (reneszánsz, barokk- rokokó stílus)		20				20	20		20
	A 18-19. század művészeti irányzatai (klasszicizmus, romantika, realizmus)		8				8	8		8
	A 19. és 20. század fordulójának európai és magyar építésze, iparművészete		4				4	4		4
	20. század – a modern művészet törekvései (a klasszikus avantgarde-től a posztmodernig)		4				4	4		4
	Munkahelyi egészség és biztonság	0	18	0	0	0	18	18	0	18
	Balesetvédelem, munkabiztonság, munkahelyi egészség, műhelyrend		12				12	12		12
	Veszélyes anyagok kezelése		2				2	2		2
	Környezet- és tűzvédelem, újrahasznosítás		4				4	4		4

	Digitális szakmai ismeretek	36	0	0	0	0	36	36	0	36
	Szövegszerkesztő program használata	8					8	8		8
	Táblázatkezelő program használata	8					8	8		8
	Internet használata	6					6	6		6
	Műszaki dokumentáció készítése	14					14	14		14
	Tanulási terület összórászáma	252	306	0	0	0	558	558	0	558
Ábrázolási és művészeti ismeretek	Rajz, festés, mintázás	0	0	115	126	98	339	142	197	339
	Tárgyábrázolás, látvány utáni rajzolás, festés			34		8	42	34	8	42
	Az emberábrázolás alapjai, portrérajzolás, -festés			36	36	18	90	36	54	90
	Emberábrázolás, drapériás figurarajzolás, -festés			45	36	18	99	27	72	99
	Emberábrázolás, mozdulatrajz, krokizás				27	36	63	27	36	63
	Emberábrázolás, portré mintázás				27	18	45	18	27	45
	Művészettörténet	0	0	64	57	48	169	64	105	169
	Design történet					14	14		14	14
	Az őskor művészete, ókor: Mezopotámia, Egyiptom			16			16	16		16
	Antik kultúra: görög-római művészet			16			16	16		16
	Ókeresztény művészet, Bizánc és az iszlám művészete			16			16	16		16
	A román kor és a gótika korának művészete			16			16	16		16
	Reneszánsz művészet Itáliában és Európában				20		20		20	20
	A barokk kor művészete				20		20		20	20
	A 18-19. század és a századforduló művészete				17		17		17	17
	A 20. század első felének avantgarde irányzatai					17	17		17	17

	A 20. század második felének művészeti irányzatai					17	17		17	17
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	179	183	146	508	206	302	508
Szaktörténeti ismeretek	Viselettörténet	0	0	30	31	75	136	61	75	136
	Ókori népek öltözködése			8			8	8		8
	A középkori európai népek öltözködése			12			12	12		12
	A reneszánsz öltözködés Európában			10	7		17	17		17
	A barokk és rokokó öltözködés Európában				24	8	32	24	8	32
	A 19. század öltözködési stíluskorszaka					22	22		22	22
	A 20. század öltözködési stíluskorszaka					22	22		22	22
	Napjaink divatjának alakulása, divatházak					14	14		14	14
	Szubkultúrák divatja					9	9		9	9
	Drámatörténet	0	0	0	0	24	24	0	24	24
	Az ókori görög drámáktól a barokk drámáig					8	8		8	8
	A klasszicizmustól az abszurd drámáig					8	8		8	8
	A magyar dráma története					8	8		8	8
	Színház- és filmtörténet	0	0	0	0	32	32	0	32	32
	Az ókori színházról a barokk színházig					8	8		8	8
	A felvilágosodástól az orosz realizmusig					8	8		8	8
	A szecessziótól a Theatre du Soleil-ig					8	8		8	8
	Filmtörténet a kezdetektől napjainkig					8	8		8	8
	Bútor- és tárgytörténet	0	0	0	0	30	30	0	30	30
	Az ókori birodalmak, Bizánc					6	6		6	6
	A román kor, a gótika és a reneszánsz					6	6		6	6
	Barokk, rokokó, empire					6	6		6	6
	Klasszicizmus, romantika, szecesszió					6	6		6	6

	Modern irányzatok, napjaink művészete					6	6		6	6
	Tanulási terület összórása	0	0	30	31	161	222	61	161	222
Tervezési ismeretek	Anyagismeret	0	0	30	0	0	30	30	0	30
	Szálás anyagok, kelmék			12			12	12		12
	Textil kikészítés			10			10	10		10
	Áruismeret			8			8	8		8
	Tervezési alapismeretek	0	0	92	0	0	92	92	0	92
	Látványtervkészítés			16			16	16		16
	Makettkészítés			49			49	49		49
	Műszaki tervdokumentáció készítése			27			27	27		27
	Tervezési gyakorlatok	0	0	27	108	126	261	63	198	261
	Jelmez- és díszlettervezés korabeli témához			27	45	18	90	27	63	90
	Jelmez- és díszlettervezés mai témához				36	27	63	36	27	63
	Jelmez- és díszlettervezés korok keverésével				27	54	81		81	81
	Jelmez és díszlettervezés konstruktivista szemlélettel					27	27		27	27
	Tanulási terület összórása	0	0	149	108	126	383	185	198	383
Kivitelezési ismeretek	Díszletkivitelezési ismeretek	0	0	31	30	81	142	31	111	142
	Díszletkivitelezési folyamatok			31	20	27	78	31	47	78
	Anyagfestési és kikészítési technikák				10	27	37		37	37
	Kellékkészítési ismeretek					27	27		27	27
	Színháztechnikai ismeretek	0	0	0	30	0	30	0	30	30
	Színpadtechnika				10		10		10	10
	Világítástechnika				10		10		10	10
	Hangtechnika				10		10		10	10

	Jelmez kivitelezési ismeretek	0	0	31	30	92	153	61	92	153
	Szabásminta készítése, szabás-varrás ismeretek			31	30	61	122	61	61	122
	Öltözkékkiegészítők					31	31		31	31
	Tanulási terület összóraszám	0	0	62	90	173	325	92	233	325
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	140	140			160		

3 A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

3.1 Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

18/18 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezete munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

3.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy

18/18 óra

3.1.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

3.1.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

3.1.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.1.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerte alapján törekszik céljai reális megfogalmazására. Megjelenésében igényes, viselkedésében visszafogott. Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett.	
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Ismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	
Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit.	Ismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.	Teljesen önállóan		Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez.

3.1.1.6 A tantárgy témakörei

3.1.1.6.1 Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete

Álláskeresői módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

3.1.1.6.2 Munkajogi alapismeretek

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai időnyomunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

3.1.1.6.3 Munkaviszony létesítése

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai

A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma.

A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő

A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei

A munkaszerződés módosítása

Munkaviszony megszűnése, megszüntetése

Munkaidő és pihenőidő

A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

3.1.1.6.4 Munkanélküliség

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel

Az álláskeresői ellátások fajtái

Álláskeresői számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások)

Szolgáltatások álláskeresőknél (munkaerő-közvetítés, tanácsadás)

Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

3.2 Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén)

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

62/62 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során hatékony idegen nyelvű kommunikáció.

3.2.1 Munkavállalói idegen nyelv tantárgy

62/62 óra

3.2.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően megfogalmazni, megértsék egy munkaszerződés alapvető idegen nyelvi fordulatait, kifejezéseit.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan kérdéseket, véleményt tudjanak formálni.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteikre, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókinccset is alkalmazva gyakorolja.

3.2.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

3.2.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

3.2.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.2.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláskereső oldalakon és egyéb fórumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskeresőzéshez használja a kapcsolati tőkéjét.	Ismeri az álláskeresőt segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy álláskeresőzésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív és produktív készségeit idegen nyelven fejleszteni (olvasott és hallott szöveg értése, íráskészség, valamint beszédprodukció). Szakmája iránt elkötelezett. Megjelenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfelelni.	Hatékonyan tudja álláskeresőzéshez használni az internetes böngészőket és álláskereső portálokat, és ezek segítségével képes szakmájának, végzettségének, képességeinek megfelelően álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletrajzot fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tartalmi és formai követelményeit.	Teljesen önállóan		Ki tud tölteni önéletrajzsablonokat, pl. Europass CV-sablon, vagy szövegszerkesztő program segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípusoknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivációs levelet ír, melyet a megpályázandó állás sajátosságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelményét, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyelven.	Teljesen önállóan		Szövegszerkesztő program segítségével meg tud írni egy önéletrajzot, figyelembe véve a formai szabályokat.
Kitölti és a munkaadóhoz eljuttatja a szükséges nyomtatványokat és dokumentumokat az álláskereső folyamatának figyelembevételével.	Ismeri az álláskereső folyamatát.	Teljesen önállóan		Digitális nyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelményeknek megfelelő létrehozása, e-mailek küldése és fogadása, csatolmányok letöltése és hozzáadása.
Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, a céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során.	Ismeri az állásinterjú menetét, tisztában van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókinccsel és nyelvtani tudással rendelkezik.	Teljesen önállóan		A megpályázni kívánt állással kapcsolatban képes az internetről információt szerezni.

Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek.	Teljesen önállóan		
Az állásinterjúhoz kapcsolódóan telefonbeszélgetést folytat, időpontot egyeztet, tényeket tisztáz.	Tisztában van a telefonbeszélgetés szabályaival és általános nyelvi fordulataival.	Teljesen önállóan		
A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét munkájára vonatkozóan alapvetően megérti.	Ismeri a munkaszerződés főbb elemeit, leggyakrabban idegen nyelvű kifejezéseit. A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét értelmezni tudja.	Teljesen önállóan		

3.2.1.6 A tantárgy témakörei

3.2.1.6.1 Az álláskeresés lépései, álláshirdetések

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókincsét idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).

Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.

Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (írás-készség).

3.2.1.6.2 Önéletrajz és motivációs levél

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát.

Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartalmi és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

3.2.1.6.3 „Small talk” – általános társalgás

A small talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a small talk során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.

Az állásinterjút megelőzően gyakran telefonos egyeztetésre is sor kerül, ezért a tanulónak fontos a telefonbeszélgetések szabályait és fordulatait is megismernie, elsajátítania.

A témakör során elsősorban a tanulók produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó internetes videók és egyéb hanganyagok hallgatása során receptív készségeik is fejlődnek (hallás utáni értés).

3.2.1.6.4 Állásinterjú

A témakör végére a tanuló képes viszonylagos folyékonysággal, hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókinccset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan.

A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.

A témakör tanítása során az állásinterjú lefolytatásán kívül fontos, hogy a tanuló ismerje a munkaszerződés azon szakkifejezéseit, részeit is, amelyek szakmájához kötődhetnek.

A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

A témakör során elsősorban a tanuló produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó videók és egyéb hanganyagok hallgatása során a receptív készségek is fejlődnek (hallás utáni értés), valamint a munkaszerződés-minták szövegének olvasása során az olvasott szövegértés is fejleszthető.

3.3 Kreatív ipari alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

558/558 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület olyan tudást biztosít a tanulóknak, amely megalapozza a kreatív tárgyalási folyamatokat. A tanulók megismerik a vizuális ábrázolás területeit, a képi dokumentálás lehetőségeit. Áttekintik a kreativitást inspiráló művészettörténet fő korszakait. Megismerik az alkotói munka alapanyagait, a tárgyalási folyamatokat, technikáit. A tárgyalás során megismerik szakszerűen és biztonságosan használni a kézi szerszámokat és a szakmai munkát segítő gépeket, berendezéseket. Megismerik a szakszerű alapminta- és dokumentációkészítés lépéseit. Munkájuk során alkalmazzák a tanulók az irodai szoftvereket és a digitális képfeldolgozó programokat. Az alapozó képzés után a tanuló képes lesz – kreatív ipari szakember vezetésével – a tárgyalásra, a technológiai folyamatok dokumentáció utáni követésére. Részben önálló munkát végez.

3.3.1 Ábrázolási gyakorlat tantárgy

108/108 óra

3.3.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék a különböző ábrázolási módokat, képesek legyenek a rajzeszközöket sokoldalúan használni, jól érthető, valóságű, lendületes rajzokat, vázlatokat készíteni. Rendelkezzenek a szakmához szükséges rajzi kommunikáció képességével. Kialakuljon náluk a megfigyelés vagy minta utáni szabadkézi rajzolás képessége, fejlődjön a szemmértékük, arányérzékük és döntési képességük. Ismerjék meg a gazdag szín és formavilágot, és annak az ágazatban való alkalmazási lehetőségeit. Fejlesszék a harmónia iránti igényüket és az esztétikai szemléletüket. Legyenek képesek egyszerűbb műszaki ábrák, szerkesztett vagy metszeti ábrázolások értelmezésére.

3.3.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Képzőművész, mérnök

3.3.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematikai mérések, arányok, eszközhasználat, fizikai jelenségek, ábrázoló geometriai ismeretek, szabályok

3.3.1.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Képet komponál a képalkotási szabályok alkalmazásával.	Ismeri a képkomponálási fő szempontokat, a kép elhelyezését, méretét, arányait, fő irányait egy adott méretű rajzfelületen.	Teljesen önállóan	Törekszik a képalkotási szabályok helyes alkalmazására, használja a mérőpálcát az arányok megállapításához, az irányok könnyebb felvételéhez.	A számítógép segítségével megismeri az internetes felületeken megtalálható demonstrációs tartalmakat.
Perspektivikus ábrázolási gyakorlatokat végez.	Ismeri a perspektívaszerkesztés szabályait, el tudja helyezni a fókuszpontokat, a horizontokat, meg tudja fogalmazni a rövidüléseket.	Teljesen önállóan	Fejlődik az arányérzéke, a szemmértéke, a látásmódja. Különböző puhaságú ceruzákat használ, a képalkotás során törekszik a tónusértékek közötti különbségek kifejezésére.	Internetes gyűjtés segítségével jó példákat ismer meg nagy mesterek munkáiból, iránymutatásaiból.
Vázlatot, képet alkot térbeli formák, beállított látvány alapján.	Ismeri a beállított tárgyak ábrázolása során a tárgyak arányait, térbeli elrendezését, formai megfogalmazását, fény-árnyék ábrázolását, tónusozását.	Instrukció alapján részben önállóan	Különböző festékeket használ, tapasztalati tudást szerez a színárnyalatok kikeverésében, a különböző festési technikák elsajátításában.	A képkomponálás segítésére fényképezőgépet, fényképező eszközöket használ, képkivágásokat szerkeszt.
Alkalmazza a színtani ismereteket a különböző képalkotási gyakorlatok során.	Ismeri a színtelítettség, a színkeverés, a kiegészítő színek fogalmát, a hideg és meleg színek jelentését, a képalkotási szabályokat.	Instrukció alapján részben önállóan	Fejlődik vizuális önkifejezési készsége.	Képszerkesztő programok segítségével ellenőrizheti színkeverési munkáját, kísérletezhet színtani ismereteivel, mélyítheti tudását.
Szabályos és csontváz formákról vetületi rajzot készít, szerkeszt.	Ismeri a műszaki rajz készítésének alapfogalmait, vonaltípusait, vonalvastagságait, szabályos eszközhasználati módjait, ismeri a vetületi ábrázolás szabályait, vetítési irányait, a vetületek elnevezéseit.	Instrukció alapján részben önállóan	Műszaki rajz készítése során törekszik a szabályok betartására, a helyes eszközhasználatra és a tiszta munkavégzésre, esztétikus ábrakészítésre.	Számítógép segítségével megismeri az internetes felületeken található demonstrációs tartalmakat.

Alkalmazza az axonometrikus képszerkesztési szabályokat, többféle koordináta-rendszerben is tud képet alkotni.	Ismeri az axonometrikus koordináta-rendszereket, az elfogadott rövidítéseket, az egyértelmű ábrázolás vonalvastagságait, vonaltípusait.	Instrukció alapján részben önállóan	Fejlődik a szabálykövető készsége. Fejlődik munkavégző képessége, egyre minőségibb, precízebb munkát ad ki a kezéből. Képszerkesztő programok megismerésével nyitottá válik a számítógép, szakterületen történő alkalmazására.	Számítógép segítségével megismeri az internetes felületeken található demonstrációs tartalmakat, illetve vektorgrafikus képkalkoló programok segítségével képszerkesztéseket végezhet.
Manuálisan, esetleg rajzprogram segítségével perspektivikus képet szerkeszt, alkalmazza a megtanult ismereteket.	Ismeri a horizontvonal, a fókuszpontok felvételének lehetőségeit, a képszerkesztés szabályait, eszközeit.	Teljesen önállóan		Vektorgrafikus képkalkoló programok használata

3.3.1.6 A tantárgy témakörei

3.3.1.6.1 Szabadkézi ábrázolás

A képkomponálási szabályok megismerése és alkalmazása

A perspektivikus ábrázolási módok megismerése, az ismeretek alkalmazása a képkalkotás során

Térbeli formák síkbeli ábrázolása, az arányok, az elhelyezkedések, a formák megtartásával
Látvány utáni képkalkotás, a fény-árnyék jelenségek megfogalmazásával, megszerkesztésével, a tónuskülönbségek érvényesítésével

3.3.1.6.2 Színek és formák kialakítása, hatása, összehangolása

A színtani ismeretek elsajátítása (alapszínek, színkeverések, a színek csoportosítása, a színek jelentése, kifejezőereje)

Színterületkompozíciós feladatok, gyakorlatok elkészítése különböző eszközök használatával

A színtani ismeretek alkalmazása, vázlatok, látvány utáni ábrázolások készítése során

3.3.1.6.3 Műszaki ábrázolás

A vetületi rajzkészítés szabályainak megismerése és alkalmazása

Az axonometrikus ábrázolási módok, szabályok megismerése és alkalmazása

Szerkesztett perspektivikus képek készítése

3.3.2 Kreatív műhely tantárgy

324/324 óra

3.3.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy témakörein keresztül a tanulók komplex gondolkodáskészségének kialakítása és a megtanult ismeretek alkalmazása a gyakorlatban.

A tanulók ismerjék meg az ágazatban használatos alap-, kellék- és segédanyagokat. Legyenek képesek az adott termék elkészítéséhez szükséges alap-, kellék- és segédanyagok szakszerű kiválasztására. Ismerjék a felhasznált anyagok, segédanyagok és kellékek környezetre gyakorolt hatását, természeti, esztétika értékeit, az újrahasznosítás lehetőségeit, a belőlük készített termékek értékeit.

A tanulók ismerjék a mérés fogalmát, az SI-mértékrendszert, a mérési pontosság és a mérési hibák fogalmát, a hosszúság és a tömeg mérését, mérőeszközeit. Legyenek képesek az ágazat

területén tárgyak, termékek méréséhez szükséges mérőeszközöket használni, terület-, kerület-, térfogatszámítást végezni, mért és számított értékeket értelmezni, mértékegységeket és azok átváltásait használni. Legyenek képesek adott feladathoz önállóan alkatrészjegyzéket, anyag-norma-számítást készíteni. Tudják megbecsülni a mérési és számítási adatokat.

A tanulók ismerjék meg az ágazatban használatos termékeket, alapformákat, alapmintákat, műveleteket, műveleti sorrendet, az alkalmazott kéziszerszámok, gépek megnevezését, használatukat, karbantartásukat. A szerszámok használata során fejlődjenek a tanulók műszaki ismeretei, tárgyalóképeségei, alakuljon ki az ágazati szakmák műveléséhez szükséges pontosság, felelősség szemlélete. Legyenek képesek adott feladathoz megállapítani a műveleti sorrendet, kiválasztani a szükséges szerszámokat, gépeket, eszközöket, azokkal szakszerű, pontos, precíz műveleteket végezni, elkészíteni a terméket a minőségi és esztétikai elvárások figyelembevételével.

3.3.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Könnyűipari mérnök, iparművész, szakoktató

3.3.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematikai számítások, kémiai jellemzők-tulajdonságok, informatikai szöveg- és táblázatszerkesztés, ábrázolási ismeretek, munkahelyi egészség és biztonság, digitális szakmai tartalmak

3.3.2.4 A képzés órakeretének legalább 70%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tárgykészítéshez kiválasztja és előkészíti az ágazatra jellemző különféle alapanyagokat, hozzájuk segéd- és kellékanyagokat rendel.	Ismeri és felsorolja az ágazatban jellemzően használt alap-, segéd- és kellékanyagok fajtáit, sajátos tulajdonságait, felhasználásuk módjait.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik az alap- és segédanyagok szakszerű és gazdaságos felhasználására. Nyitott új anyagok megismerésére, felhasználására és az új technikai megoldások alkalmazására.	Tanulást segítő internetes információgyűjtést folytat az ágazatban használatos anyagfajtákról és jellemzőikről, azokat táblázatba rendezi, prezentációs technikákat alkalmaz.
Kiszámolja az alap-, segéd- és kellékanyagok normaszükségletét, alkalmazza a különböző mértékegység-átváltásokat.	Ismeri az anyag-mennyiség számításának módszereit és az SI-mértékegységek átváltását, összefüggéseiben érti és ismeri az anyag-norma-táblázatokat.	Teljesen önállóan	Törekszik a pontos, precíz számításokra és mérőeszközhasználatra, a mérési pontosságra.	A számológépet magabiztosan és hibátlanul használja, táblázatkezelő programban rendszerezzi a számított eredményeket.

Szakszerűen használja a mérőeszközöket.	Alkalmazói szinten ismeri az alap-, segéd- és kellékanyagok méréséhez szükséges mérőeszközöket, azok használatát.	Teljesen önállóan	Fejlődik a számolási, mérési és mérőeszköz-használati készsége. Törekszik eszközeit munkára alkalmas állapotban tartani.	Excel táblázatkezelő programban gyűjti, rendszerezi és tárolja a mért eredményeket.
Kiválasztja, munkára előkészíti, rendeltetésszerűen használja és karbantartja az ágazatra jellemző alapvető szerszámokat.	Alkalmazói szinten ismeri az ágazatban használatos szerszámok fajtáit, felhasználásuk és karbantartásuk módját.	Teljesen önállóan	Törekszik a szakmai kifejezések pontos és szakszerű használatára. Értékként tekint a meglévő minták és formák alkalmazására, és motivált azok kreatív felhasználásában.	Önállóan vagy csoportos tevékenység keretében gyűjtőmunkát végez az interneten a kéziszerszámok, eszközök áttekintése céljából.
Kezeli az ágazatban jellemző gépeket, berendezéseket.	Ismeri az ágazatban használatos gépek, berendezések fajtáit, jellemzőit, használatukat és karbantartásuk módját.	Irányítással	Munkavégzésében minőségorientált, önkritikus.	Önállóan vagy csoportos tevékenység keretében gyűjtőmunkát végez az interneten a gépek, berendezések áttekintése érdekében.
Alapmintákat és formákat használ.	Ismeri az ágazatban használatos gyártmányok, termékek, alapminták és formák fajtáit, jellemzőit.	Instrukció alapján részben önállóan	Elkötelezett munkakörnyezete iránt, tisztaságot, rendet tart.	Önállóan vagy csoportos munkában digitális prezentációt készít.
Előkészíti a munkaterületet a munkavédelmi előírások alkalmazásával, betartásával.	Ismeri a tevékenységre vonatkozó munka-, baleset-, egészség- és környezetvédelmi előírásokat, a hulladékkezelés módszereit.	Teljesen önállóan	Önmagára nézve, munkájában kötelező érvényűnek tekinti a felelősségteljes, szakszerű és minőségi egyéni munkavégzést.	Önállóan vagy csoportos munkában tanulást segítő internetes információgyűjtést folytat munkavédelmi és környezetvédelmi témában.
Meghatározza a munkafolyamat műveleti sorrendjét, elő- és utómunkálatokat végez.	Ismeri a gyártási folyamat alap-, kiegészítő és egyéb műveleteit, a különböző kézi, gépi gyártási technikákat, technológiákat és eljárásokat.	Irányítással	A páros vagy csoportos feladatokban törekszik az együttműködésre. Fogékony és nyitott a terméktervezés vagy -gyártás folyamatainak támogatására szolgáló digitális eszközök, programok megismerésére, technológiai és műszaki dokumentációk terveinek elkészítésében való alkalmaz-	Önállóan vagy csoportos munkában tanulást segítő internetes információkat gyűjt és rendszerez.
Adott munkafolyamathoz technológiai, műszaki dokumentációt használ.	Ismeri a gyártási eljárások technológiai, műszaki dokumentumainak fajtáit, azok hagyományos és digitális elérési és tárolási módjait.	Instrukció alapján részben önállóan		Dokumentációs adatbázisban keres, onnan anyagokat letölt. Egyszerű dokumentációkat szövegszerkesztő, táblázatkezelő felhasználói program segítségével készít.

Adott munkafolyamatról a technológia leírásával, képek, vázlatok hozzáadásával műszaki dokumentációt készít.	Ismeri a gyártási folyamatok technológiai megfogalmazását, képi ábrázolásmódját, hagyományos és digitális elkészítésének lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan	zására.	Szövegszerkesztő, táblázatkezelő programok ismerete és használata
--	--	-------------------------------------	---------	---

3.3.2.6 A tantárgy témakörei

3.3.2.6.1 Az ágazatban használatos alapanyagok, segédanyagok és kellékanyagok ismerete, kiválasztása

Az alapanyagok fajtái, tulajdonságaik és felhasználásuk

A segéd- és kellékanyagok fajtái, egyéb anyagok, tulajdonságaik és felhasználásuk

Anyagvizsgálatok

Alap-, kellék- és segédanyagok mérése és mérőeszközei

Az alap-, kellék- és segédanyagok előkészítésének főbb műveletei

Szakmai számítások, az anyagnorma-számítás gyakorlata

Innovatív anyagok, alapanyagok a kreatíviparban

3.3.2.6.2 Az ágazatban alkalmazott kéziszerszámok, gépek, berendezések megismerése, használata

A szerszámok fajtái és jellemzőik

Szerszámok használata és karbantartása

A gépek, berendezések fajtái és jellemzőik

Gépek, berendezések használata és karbantartása

Gépek, berendezések alkalmazása a gyártási folyamatokban, a munkaterület előkészítése, a munkafolyamat megismerése a munkavédelmi előírások alkalmazásával, betartásával

Különböző kézi-, gépi gyártási technikák, technológiák, eljárások megismerése, alkalmazása, gyakorlása

3.3.2.6.3 Az ágazatban előforduló gyártmányok, termékek, alapformák, alapminták

Gyártmányok, termékek, alapformák, alapminták fajtái és jellemzői

Gyártmányok, termékek, alapformák, alapminták rendszerezése

Gyártmányok, termékek, alapformák, alapminták kiválasztása, alkalmazása

3.3.2.6.4 Az ágazatban előforduló munkafolyamatok megismerése, gyakorlása

Az alapműveletek, munkafolyamatok megismerése, gyakorlása, a műveleti sorrend elsajátítása, alkalmazása

A gyártási folyamat kiegészítő és egyéb műveleteinek, elő- és utómunkálatainak megismerése, gyakorlása

Az ismeretek komplex alkalmazása a gyakorlatban

3.3.2.6.5 Az ágazatban használt műszaki ismeretek, dokumentációk felhasználása

Technológiai- vagy munkadokumentációk fajtái

Technológiai- vagy munkadokumentációk értelmezése, felhasználása

Dokumentációk rendszerezése, keresése, kiválasztása és tárolása

A dokumentáció bemutatható formában történő vizuális megjelenítése

3.3.3 Művészettörténeti alapismeretek tantárgy

72/72 óra

3.3.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék a művészettörténet nagy stíluskorszakainak, irányzatainak egyedi jellemzőit. Legyenek tisztában az építészet, szobrászat, festészet, grafika és iparművészet műfaji sajátosságaival. Legyenek képesek felismerni egy-egy stíluskorszak vagy jelentős alkotó stílusjegyeit, anyaghasználatát és technikai megoldásait. Ismerjék a különböző kultúrák és művészeti alkotások társadalmi háttérét. Ismerjék az adott korok, korszakok, stílusirányzatok kiemelkedő alkotóit. Legyenek képesek felismerni a művészettörténet jelentős alkotásait. Alakuljon ki a kreatív szakmai elvárásoknak megfelelő igényességük, stílusérzékenységük, kultúrához való pozitív viszonyulásuk. Rendelkezzenek kellő rálátással a szakmai munkájukra. Legyenek képesek az ágazati szakmai munkájuk során felhasználni a megszerzett tárgyi és stílári ismereteket.

3.3.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Művészettörténész, képzőművész, iparművész, rajz és vizuális kultúra tanár

3.3.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A művészettörténet tantárgy tartalma kapcsolódik a közismereti kompetenciacsoport tartalmához (magyar irodalom, társadalomismeret) valamint a szakmatörténet tantárgy tartalmához. Az itt elsajátítható ismeretek együttesen biztosítják a művészetelméleti és szakmaelméleti alapismereteket.

3.3.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Bemutatja a művészettörténet nagy stíluskorszakait, irányzatait.	Ismeri a különböző kultúrákat, azok építészeti, szobrászati, festészeti, iparművészeti alkotásait, társadalmi háttérét.	Teljesen önállóan	Felfedezi a művészettörténet korszakait és művészeti megnyilvánulásait. Korok és műalkotások elemzésével kialakul elemző, értékelő, viszonyító, rendszerező gondolkodásmódja.	Önálló tanulást segítő táblázatot szerkeszt, melyben rendszerezi a művészet fejlődésének történetéhez szükséges alapvető információkat.
Megnevezi és rendszerezi a művészet-történet egyes korszakainak kiemelkedő alkotóit, műalkotásait.	Felismeri egy-egy stíluskorszak vagy jelentős alkotó stílusjegyeit, anyaghasználatát és technikai megoldásait.	Instrukció alapján részben önállóan	Fejlődik az európai, nemzeti és keresztény azonosság tudat.	Kutatómunkát végez az interneten. Tanári segítséggel megbízható forrásokat fedez fel (pl.: múzeumi honlapok). Információkat gyűjt, tárol, rendszerez.

Feltárja a képzőművészet és az iparművészet sajátos jellemzőit, rendszerezi az egyes területekhez tartozó művészeti ágakat.	Azonosítja az alkalmazott és autonóm művészet céljait. Megnevezi a képzőművészeti és tárgykészítő technikákat, anyagokat.	Instrukció alapján részben önállóan	Kritikai attitűddel egyénileg vagy csoportosan kutatómunkát végez. Kialakul a képzőművészeti és tárgykészítő szakmák tisztelete, megbecsülése.	Önállóan vagy csoportos munkában gyűjtő-munkát végez az interneten. Nemzetközi és hazai példákat keres, információkat gyűjt, tárol, rendszerez.
Ízlésítéleteit egyéniségének megfelelően, szakmai kifejezéseket alkalmazva fogalmazza meg.	Érti a műalkotások mélyebb tartalmát, jelentését, esztétikai üzenetét.	Teljesen önállóan	Esztétikai élményének mélysége tükröződik érzelmeiben.	Kutatómunkát végez az interneten, saját fogalomtárat alakít ki önálló ízlésítéleteinek megfogalmazásához.
Az adott művésztörténeti témát számítógépes ismeretei segítségével feldolgozza, majd kiselőadás formájában bemutatja.	Ismeri és alkalmazza a digitális prezentációkészítés lehetőségeit. Modellként alkalmazza a tanórákon megismert prezentációs lehetőségeket.	Instrukció alapján részben önállóan	Fejlődik a szemléletes megismerés képessége, a szóbeli kommunikáció. Belső képekben, vizuális-művészeti-esztétikai képzetekben gondolkodik.	Önállóan, vagy csoportos munkában digitális prezentációt készít.
Szakmai műhelymunkája során – saját művészeti-esztétikai igényességéhez mérten – kreatívan integrálja művészettörténeti ismereteit.	Ágazati szakmai munkája során felhasználja megszerzett tárgyi és stílusi ismereteit.	Instrukció alapján részben önállóan		Ötletgyűjtemények felkeresésével, célirányos kutató- és gyűjtőmunkával bontakoztatja ki saját kreativitását.

3.3.3.6 A tantárgy témakörei

3.3.3.6.1 Művészettörténet a kezdetektől az ókorig

Az őskori és ókori kultúrák jellemzői / Az ókori egyiptomi, mezopotámiai, kréti-mükénéi, görög, etruszk, római művészet öröksége, technikai újításai, anyaghasználata és stílusjegyei

3.3.3.6.2 A középkor művészettörténetének nagy korszakai (román, gótika)

Az ókeresztény művészet

Bizánci művészet

Iszlám művészet

A népvándorlás kora és a karoling művészet

Román kori művészet

Gótikus művészet

3.3.3.6.3 Az újkor művészettörténetének nagy korszakai (reneszánsz, barokk, rokokó stílus)

Reneszánsz művészet

Barokk-rokokó stílus

Az egymást követő korszakok meghatározó társadalmi, vallási háttere, jellemző építészeti és művészeti törekvései

3.3.3.6.4 A 18–19. század művészeti irányzatai (klasszicizmus, romantika, realizmus)

Klasszicizmus

Romantika

Biedermeier

Realizmus

Historizmus

Eklektika

Akadémizmus

A felvilágosodás eszmei háttere, a felgyorsuló stílusváltások, jelentős városépítészeti, festői és szobrászati alkotások

3.3.3.6.5 A 19–20. század fordulójának európai és magyar építésze, iparművészete

Új festészeti irányzatok (naturalizmus, impresszionizmus, szimbolizmus, szecesszió, poszt-impresszionizmus)

Az európai és magyar építészet és iparművészet meghatározó emlékei

3.3.3.6.6 20. század – a modern művészet törekvései (a klasszikus avantgárdtól a posztmodernig)

Párhuzamosan élő stílusirányzatok a klasszikus avantgárdtól (expresszionizmus, fauvizmus, futurizmus, kubizmus, dadaizmus, szürrealizmus, konstruktivizmus) a posztmodernig

A világháborúk hatása az európai és magyar művészetre – festészet, szobrászat, építészet

3.3.4 Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy

18/18 óra

3.3.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék meg az egészséget nem veszélyeztető, biztonságos munkavégzés és munkakörnyezet feltételeit. Alakuljon ki bennük a szakmák műveléséhez szükséges munkabiztonság-, munkaegészség- és környezettudatos szemlélet. Általánosan készüljenek fel a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátítására és alkalmazására.

3.3.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Munkavédelmi végzettséggel rendelkező tanár, szakember

3.3.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

—

3.3.4.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét.	A munkahelyek kialakításának alapvető szabályai	Teljesen önállóan	Nytott az új ismeretekre Szabálykövető Pontos, elkötelezett	
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket.		Teljesen önállóan		
Betartja a tűzveszélyes anyagok tárolására, kezelésére vonatkozó előírásokat.	Tűz megelőzés, tűzvédelmi tiltások, előírások	Teljesen önállóan		Internetes felületen információt gyűjt.
Szelektíven gyűjti a hulladékot.	Környezetvédelmi előírások, hulladék-hasznosítás	Instrukció alapján részben önállóan		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában.		Irányítással		

3.3.4.6 A tantárgy témakörei

3.3.4.6.1 Balesetvédelem, munkabiztonság, munkaegészség, műhelyrend

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

A munkavédelem személyi feltételei

Egészségi és szakmai alkalmasság; munkaképes állapot

Munkabaleset, üzemi baleset

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

Munkaeszközök, gépek, berendezések veszélyessége, üzemeltetésük, használatuk feltételei

Kezelőelemek, védőberendezések, ergonómiai követelmények

3.3.4.6.2 Veszélyes anyagok kezelése

Környezetre veszélyes anyagok, vegyi anyagok veszélyre figyelmeztető jelképei (R és S mondatok, számok)

Biológiai veszélyforrások

Veszélyes anyagok tárolása, szállítása; a témakör részletes kifejtése

3.3.4.6.3 Környezet- és tűzvédelem, újrahasznosítás

Környezeti ártalmak

A környezetvédelem eszközei

Tűzvédelmi tiltások (a dohányzás tilalma, nyílt láng használatának tilalma, a torlasztás tilalma)

Tűzmegeelőzés, gépek tűzvédelmi előírásai

Tűzriadó terv

Tűzoltási módok, tűzoltó eszközök

Hulladékok gyűjtése, újrahasznosítása

3.3.5 Digitális szakmai ismeretek tantárgy

36/36 óra

3.3.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók ismerjék a szövegszerkesztő, a táblázatkezelő program, az internet használatának lehetőségét, alapjait. Legyenek képesek önállóan egyszerű szöveg írására, formázására, képek beillesztésére, leírások, dokumentációk szerkesztésére. Táblázatkezelő programban táblák használatával legyenek képesek alkatrészjegyzék, mérettáblázat, megrendelők, árajánlatok, anyagnorma-táblázatok elkészítésre. Internetes felületen tudjanak szakmai információkat gyűjteni eszközökről, az ágazatban használatos anyagokról, termékekről. Tudják kezelni a prezentációkészítő programot, platformot.

3.3.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Informatikus, informatikatanár, szaktanár

3.3.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Informatikai alapok

3.3.5.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Dokumentumot megnyit, ment, nyomtat.	Eszközök biztonságos használata.	Teljesen önállóan	Fogékony az újra Tudatos, együttműködő	Digitális eszközök bekapcsolása, alapfunkciók beállítása, módosítása
Szövegszerkesztő szoftverrel dokumentumot formáz.	Szövegszerkesztő program felhasználási lehetőségei	Teljesen önállóan		
Táblázatkezelő szoftverrel anyagjegyzéket készít.	Táblázatkezelő program alkalmazási lehetőségei	Teljesen önállóan		Biztonságos jelszavak választása, eszközök, szoftverek használata
Információt keres az interneten, kiválasztja és feldolgozza.	Biztonságos internethasználat	Instrukció alapján részben önállóan		Elektronikus forráskeresés és forráskezelés a prezentációhoz Kezeli a prezentációra használt programot, platformot.

Prezentációt készít és bemutatja, előadja.	Verbális és nonverbális kommunikáció	Instrukció alapján részben önállóan		
--	--------------------------------------	-------------------------------------	--	--

3.3.5.6 A tantárgy témakörei

3.3.5.6.1 Szövegszerkesztő program használata

Szövegszerkesztővel történő adatbevitel megalapozása
Szövegformázás, tabulátorhasználat, kiemelés, felsorolás
Táblázatkészítés, szegély, mintázat
Szövegigazítás, képbeillesztés, másolás, áthelyezés
Élőfej, élőláb használata

3.3.5.6.2 Táblázatkezelő program használata

Táblázatkezelővel való adatbevitel megalapozása
Munkalap, adatbevitel, formázás, igazítás
Képletek, függvények, számítások
Nyomtatási beállítások
Szám- és dátumformátumok
Diagramok
Rendezés, szűrés

3.3.5.6.3 Internet használata

Digitális kapcsolattartás (e-mail létrehozása, levelezés, mellékletek csatolása, postafiók használata, chat, fórum, levelező lista)
Információkeresés, böngészés az interneten, az internet biztonságos használata
Nyílt és zárt forráskódú rendszerek

3.3.5.6.4 Műszaki dokumentáció

Alkatrészjegyzék- és anyagnormaszükséglet-táblázat készítése
Műveleti sorrend- és munkafolyamat-leírás készítése
Technológialeírásba képek, rajzok beillesztése
Prezentáció készítése prezentációkészítő program használatával

3.4 Ábrázolási és művészeti ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

508/508 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Az Ábrázolási és művészeti ismeretek témakör bevezeti a tanulót a képzőművészet világába. Megismerteti az alkotó, értelmező és elemző munka eszköztárával. A képalkotási technikák elsajátítása és gyakorlása lehetővé teszik, hogy fejlődjön a tanuló vizuális önkifejezési és kommunikációs készsége. Fejleszti a tér-, a forma-, a szín-, az arányérzéklet és a kompozíciós készséget. A művészettörténeti alkotások elemzése és tanulmányozása nagyban hozzájárul a későbbi sikeres alkotómunkához. A művészettörténeti korszakok megismerésével folyamatosan bővül a tanulók műveltsége, valamint megnyílik előttük az inspirációt nyújtó témák végtelen tárháza. Az elemzőmunkák és az elsajátított szakkifejezések segítségével a tanulók felkészülnek a hiteles szakmai kommunikációra. A művészettörténeti források ismerete és a képalkotási készség együttesen járul hozzá a divattervező, a jelmez- és díszlettervező szakma igényes és színvonalas műveléséhez.

3.4.1 Rajz, festés, mintázás tantárgy

339/339 óra

3.4.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy alapjainak elsajátításával és rutinszerűen begyakorlott művelésével megteremteni azt a képességet, amellyel a divatterv, a színpadi és filmes jelmez az ötlettől, a gondolattól a képi ábrázolás megkerülhetetlen közbeiktatásán keresztül eljut az öltözet, a stílus, a színészi jelmez formájában történő megvalósulásig.

3.4.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Képzőművész, iparművész, egyetemi végzettségű művésztanár

3.4.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Ábrázoló geometria, ábrázolási gyakorlatok, művészettörténet, tervezési gyakorlatok

3.4.1.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Képet komponál a képalkotási szabályok alkalmazásával.	Ismeri a főbb képalkotási szempontokat egy adott méretű rajzfelületen: a kép elhelyezése, mérete, arányai, főbb irányai.	Teljesen önállóan	Törekszik a képalkotási szabályok helyes alkalmazására, használja a mérőpálcát, az arányok megállapításához, az irányok köny-	A számítógép segítségével megismeri az internetes felületeken megtalálható demonstrációs tartalmakat

Perspektivikus ábrázolási gyakorlatokat végez.	Ismeri a perspektívaszerkesztés szabályait, a fókuszpontok felvételének lehetőségeit, módjait, a horizontvonalak szerepét, a rövidülések szabályait.	Teljesen önállóan	nyebb felvételéhez. Fejlődik az arányérzéke, a szemmértéke, a látásmódja.	Internetes gyűjtés segítségével jó példákat ismer meg nagy mesterek munkáiból, iránymutatásaiból
Vázlatot, képet alkot, térbeli formák vagy beállított látvány alapján.	Ismeri a beállított tárgyak ábrázolása során a tárgyak arányait, térbeli elrendezését, formai megfogalmazását, fény-árnyék ábrázolását, tónusozását.	Instrukció alapján részben önállóan	Különböző festékeket használ, tapasztalati tudást szerez a színárnyalatok ki keverésében, a különböző festési technikák elsajátításában. Fejlődik a vizuális önkifejezési készsége.	A képkomponáláshoz fényképezőgépet, fényképező eszközöket használ, képkivágásokat szerkeszt
Alkalmazza a szintani ismereteket a különböző képalkotási gyakorlatok során	Ismeri a szintelített-ség, a színkeverés, a kiegészítő színek fogalmát, a hideg és meleg színek jelentését, a képalkotási szabályokat.	Instrukció alapján részben önállóan	Fejlődik megfigyelőkészsége, a gyors karakteres figurarajzolás képessége. Fejlődik térérzéke, térbeli látásmódja, megtanulja a mintázáshoz szükséges anyagok tulajdonságait.	Képszerkesztő programok segítségével ellenőrizheti a színkeverési munkáját, kísérletezhet a szintani ismereteivel, mélyítheti a tudását
Gyors és lendületes rajzot készít élő modellről, különböző mozdulatokat ábrázol.	Ismeri a határozott vonalakkal készült, lendületes mozdulatrajzok technikáját.	Teljesen önállóan		
Részletgazdag és karakteres portré körplasztikát készít	Ismeri a portrémin-tázás munkamódszerét és az elkészítéshez szükséges anyagok és eszközök használatát.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.4.1.6 A tantárgy témakörei

3.4.1.6.1 Tárgyábrázolás, látvány utáni rajzolás, festés

Organikus és geometrikus formák egyszerű és kombinált beállítás szerinti rajzi megoldása
Komponálási, arány-megállapítási, tónusozási képesség fejlesztése különböző módszerek alkalmazásával, monochrom technikával

Képalkotás színes technikával, szintani ismeretek és törvényszerűségek alkalmazásával, különböző rajz- és festőeszközök megismerésével, használatuk elsajátításával

3.4.1.6.2 Emberábrázolás, portrérajzolás, -festés

Portrévázlatok, portrétanulmányok készítése élő modell beállításával, színek és tónusok nélkül grafitceruza vagy rajzszén használatával

Portréfestés a felületen megjelenő helyi színek megfigyelésével és ábrázolásával pasztellkréta vagy olajpasztell alkalmazásával

Portréfestés akvarell, tempera vagy akril használatával

3.4.1.6.3 Emberábrázolás, drapériás figurarajzolás, -festés

Egyszerűbb gyűrődésű, majd bonyolultabb beállítás egy-egy tárgy köré tekert vászon drapéria lerajzolása

Különböző divatos és korabeli öltözékekbe beöltöztetett egészalak rajzolása grafit és rajzszén alkalmazásával

Különböző divatos és korabeli öltözékekbe beöltöztetett egészalak festése pasztellkréta, akvarell és tempera alkalmazásával

3.4.1.6.4 Emberábrázolás, mozdulatrajz, krokizás

Az emberi mozdulat lényegének, az alak karakterének pontos megfigyelése, gyors megértése és rögzítése

A divattervezést, a divatrajzkészítést támogató élőmodell-beállítások gyakorlása

A színészi karakterek, figurák hangsúlyos megfogalmazását támogató élőmodell-beállítások gyakorlása

3.4.1.6.5 Emberábrázolás, portré mintázás

Portré mintázása élő alak beállításával. Fő tömegek megfogalmazása, mintázási eszközök használata, mintázási technikák elsajátítása

Arcportré és büszt mintázása plasztilin vagy agyag használatával

Karakterek megfogalmazása a mintázás eszközeivel

3.4.2 Művészettörténet tantárgy

169/169 óra

3.4.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy magában foglalja a művészettörténet főbb stíluskorszakainak kialakulását, időrendbe állítását, áttekintését. Az építészet, a képzőművészet és a társművészetek legfőbb emlékeit és azok jellemzését. Kiegészül a 20. század tárgykultúrájának áttekintésével, valamint különböző műfajok és technikák megismerésével. Segíti a szaktörténet órákon tanultak integrálását a művészettörténeti korszakokról szerzett ismeretekbe. A tanuló az elsajátított tudást megalapozottan képes alkalmazni a gyakorlatban.

3.4.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Képzőművész, művészettörténész, egyetemi végzettségű művésztanár

3.4.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A történelem korszakai, földrajzi ismeretek, irodalmi művek, viselettörténet, rajz-festés-mintázási ábrázolások

3.4.2.4 A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Önállóság és fele-lősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szak-mához kötődő digitális kompe-tenciák
Bemutatja a művé-szettörténet nagy stíluskorszakait, irányzatait.	Ismeri a különböző kultúrákat, azok építészeti, szobrá-szati, festészeti, iparművészeti alko-tásait és az alkotá-sok társadalmi hát-terét.	Teljesen önállóan	Felfedezi a művé-szettörténet korszaka-it és művészeti megnyilvánulásait.	Önálló tanulást segítő táblázatot szerkeszt, melybe rendszerezi a művé-szet fejlődésének történetéhez szük-séges alapvető in-formációkat.
Megnevezi és rend-szerezi a művészet-történet egyes kor-szakainak kiemel-kedő alkotóit, mű-alkotásait.	Felismeri egy-egy stíluskorszak vagy jelentős alkotó stílusjegyeit, anyaghasználatát és technikai megoldá-sait.	Teljesen önállóan	Korok és műalko-tások elemzésével kialakul elemző, értékelő, viszonyító, rendszerező gon-dolkodásmódja. Fejlődik az európai, a nemzeti és keresz-tény azonosságtu-dat.	Kutató munkát végez az interneten. Tanári segítséggel megbízható forrá-sokat fedez fel (pl.: múzeumi honla-pok). Információkat gyűjt, tárol, rend-szerez.
Feltárja a képzőmű-vészet és az ipar-művészet sajátos jellemzőit, rendsze-rezi az egyes terüle-tekhez tartozó mű-vészeti ágakat.	Ismeri az alkalma-zott és autonóm művészet céljait. Ismeri a képzőmű-vészeti és tárgyal-koztató technikákat, anyagokat.	Instrukció alapján részben önállóan	Kritikai attitűddel egyénileg vagy csoportosan kuta-tómunkát végez.	Önállóan, vagy csoportos munká-ban gyűjtőmunkát végez az interneten. Nemzetközi és hazai példákat ke-res, információkat gyűjt, tárol, rend-szerez.
Ízlésítéleteit egyéni-ségének megfelelő-en, szakmai kifeje-zéseket alkalmazva fogalmazza meg.	Ismeri a műalkotás-ok mélyebb tartal-mát, jelentését, esztétikai üzenetét.	Teljesen önállóan	Kialakul a képző-művészeti és tárgy-alkotó szakmák tisztelete, megbecsülése. Esztétikai élményének mély-sége tükröződik érzelmeiben.	Kutatómunkát vé-gez az interneten, saját foglomtárat alakít ki önálló ízlésítéleteinek megfogalmazásá-hoz.
Az adott művészet-történeti témát szá-mítógépes ismeretei segítségével feldol-gozza, majd kiselő-adás formájában bemutatja.	Ismeri a digitális prezentációkészítés lehetőségeit, a pre-zentálás elvárásait.	Instrukció alapján részben önállóan	Fejlődik a szemléle-tes megismerés képessége, a szóbeli kommunikációja.	Önállóan, vagy csoportos munká-ban digitális prezen-tációt készít.
Szakmai műhely-munkája során, saját művészi esztétikai igényességéhez mérten, kreatívan integrálja művészet-történeti ismereteit.	Ismeri a tárgyi és stiláris jellemzőket.	Instrukció alapján részben önállóan	Belső képekben, vizuális művészeti, esztétikai képzetek-ben gondolkodik.	Ötletgyűjtemények felkeresésével, célirányos kutató-és gyűjtőmunkával bontakoztatja ki saját kreativitását.

3.4.2.6 A tantárgy témakörei

3.4.2.6.1 Designtörténet

Korszakok és irányzatok: arts and crafts, art nouveau, szecesszió (Jugendstil), modernizmus, futurizmus, art deco, dadaizmus, De Stijl Bauhaus, modern konstruktivizmus, szürrealizmus, korai organikus, skandináv modern, pop-art, op-art, minimalizmus. High-tech, posztmodernizmus, dekonstruktivizmus

3.4.2.6.2 Az őskor művészete, az ókor: Mezopotámia, Egyiptom

Természetszemlélet, hitvilág, túlvilágkép az egyes korszakok tükrében. Az őskori ember művészete. A barlangfestmények kialakulásának okai és fejlődése. A folyamköz népeinek isten- és túlvilágképe. A sumerek, akkádok, Babilon, Asszíria és Perzsia szobrászata, építészeti emlékei, világi és szakrális terei, városépítéset, téralakítás, díszítés. Az ókori Egyiptom istenvilága, túlvilágképe, a halottkultusszal összefüggő építészete, a sírhelyek típusai és templomépítészete. A szobrászat, festészet stílusjegyei a birodalom egyes korszakaiban. Az Amarna-kor művészete. A Királyok völgye: Tutanhamon sziklasírja. Mezopotámia és Egyiptom tárgykultúrája

3.4.2.6.3 Antik kultúra: görög-római művészet

Az Égeikum világa. Kréta, Mükéné építészete, díszítő eljárások.

Az ókori görög városépítéset, épülettípusok, szakrális terek téralakítása, az építéset formavilága. Az archaikus, klasszikus és hellenisztikus kor szobrászatának jellemző jegyei. A görög vázafestéset korszakai. A római kultúra nagy korszakai, művészete, építésetének főbb sajátosságai, szakrális terek. A római szobrászatban megjelenő új típusok, portrészobrok, császárszobrok, domborműszobrászat. A festéset és az iparművészet fennmaradt emlékei. Pannóniai római emlékei

3.4.2.6.4 Ókeresztény művészet, Bizánc és az iszlám művészet

A katakombák művészete. Katolikus szakrális terek, bazilikák tértagolása, képi ábrázolások.

Ókeresztény szimbólumok. A Bizánci Birodalom kulturális sajátosságai, hatása az európai művészetre. Az építéset újításai. A mozaikművészet fennmaradt emlékei, mozaiktechnika, témák és jellemző stílusjegyek. A görögkeleti egyház építészete, táblaképfestéset jellegzetességei. Az iszlám vallás, az iszlám művészet egyedi arculatának kialakulása

3.4.2.6.5 A román kor és a gótika korának művészete

Előzmény: Nagy Károly és a Karoling időszak építészete, képzőművészete és tárgykultúrája. A román kori európai építéset főbb elemei, szakkifejezései, dekorációs sajátosságai. Egyházi építéset, az építészeti tér fejlődése. Az épületplasztika stíláriis jellemzői. A magyarországi romanika, rendi és világi emlékek. Kisművészetek a romanika idején

3.4.2.6.6 A reneszánsz művészet Itáliában és Európában

A reneszánsz kialakulásának jellemzői, korszaktagolása. A humanizmus és reformáció. Az egyházi és főúri építkezések épülettípusai az egyes korszakokban. A szobrászat önálló megjelenése, nagy egyéniségei és a festéset nagy mesterei. A portréfestéset önállósulása, realista emberábrázolás, perspektivikus ábrázolás. A reneszánsz művészet elterjedése és jellemzői Európában, a francia és német területeken. A reneszánsz Magyarországon. A manierizmus mint válságkorszak, a stílus sajátosságai

3.4.2.6.7 A barokk kor művészete

A barokk művészet gazdasági, társadalmi, kultúrtörténeti háttere, kialakulásának jellemzői, korszaktagolása. A korszak építészetének jellemzői, komplex téralakítás, templomépítészet, városépítészet megújulása. Az abszolutizmus építészete, dekorációs művészete, szimbolikus jelentésrendszere. Spanyolország, Franciaország és a holland területek művészetének jellemzői. A barokk festészet új műfajai, önállósulása, nagy festőművészei. A magyarországi barokk művészet emlékei. A rokokó világa

3.4.2.6.8 A 18-19. század és a századforduló művészete

Klasszicizmus, romantika, realizmus, szecesszió Az európai klasszicizmus építészeti, szobrászati és festészeti törekvései, általános jellemzői, jelentős alkotó. A romantikus művészet elmélete és ikonográfiája, a romantika építészete, szobrászata. Korábbi korszakok újjáéledése az építészetben, eklektikus építészet, új anyagok, új technológiák. A kor vezető művészeti ága – a festészet – sokféleségének jellemzői. A 19. században jelentkező realista tendenciák a festészetben. Szimbolizmus és szecesszió Európában

3.4.2.6.9 A 20. század első felének avantgárde irányzatai

Az építészet új útjai Európában és az USA-ban. Organikus és funkcionális építészet, a klasszikus avantgárd irányzatai a képzőművészetben. Expresszionizmus Európában, fauvizmus Franciaországban. Az absztrakt kezdete. A kubista képzőművészet jellemzői, szimultán rendszerek, a látvány felbontása. A futuristák és a mozgás megjelenítése. Holland és orosz konstruktivista törekvések. A dadaizmus elvei és a szürrealizmus alkotómódszerei, a mozgalom kiemelkedő alakjai. Magyar művészet a 20. század első felében

3.4.2.6.10 A 20. század második felének művészeti irányzatai

A lírai absztrakció és a geometrikus absztrakció irányzatai Európában. Klasszikus avantgárd iskolák újjáéledése a második világháború után. Neoavantgárd irányzatok. Absztrakt expresszionizmus, a 1940-es és '50-es évek. Az op-art, a kinetizmus, a minimal art, a 60-as évek amerikai irányzatai. A pop-art mozgalom művészeti törekvései, új kifejezési eszközei. Pop-art a 60-as években Nagy-Britanniában és Amerikában mint a fogyasztói társadalom kritikája. Konceptuális törekvések. A transzavantgárd és posztmodern művészeti irányzatok törekvései, napjaink új kifejezési formái. Az építészet új útjai, a posztmodern korszak

3.5 Szaktörténeti ismeretek megnevezésű tanulási terület a Divattervező szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

136/136 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Szaktörténeti ismeretek tanulási terület fontos alapokat biztosít a divattervezési folyamatok felépítéséhez. A viselettörténeti korok 4000 éves tárházának értő elemzése, megismerhető, alkalmazható jelrendszere vezeti a tervezőt a témák, hangulatok megfogalmazásában. Inspirációs témaként megjelennek a korok jellegzetes alapanyagai, anyagmintázatai, színállásai, formai kialakításai és az öltözék díszítései. A tanulási terület elmélyíti a művészettörténeti ismereteket az öltözékek kultúrtörténetével, a képekről leolvasható élethelyzetek megfogalmazásával. A 20. század divattörténetét fémjelző nagy divatházak, világhírű tervezők munkássága utat mutat a jövő tervezőinek életpályájuk, cégfilozófiájuk felépítéséhez.

3.5.1 Viselettörténet tantárgy

136/136 óra

3.5.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A Viselettörténet tantárgy tartalmazza az emberi öltözékek alakulásának formai és stílusbeli változásait. A tanulókkal megismerteti a történeti korszakokat, az adott kor jelképrendszerét, földrajzi, társadalmi jellegzetességeit. Bemutatja a divattervezéssel közvetlenül összekapcsolható iparművészeti öltözkékiegészítők eszköztárát, formavilágát és díszítettségét. Megteremti annak feltételét, hogy a tanulók a tervezői munka során újraértelmezzék a korok üzenetét, a stílusjegyeket, és viselettörténeti tudásokkal kiegészítsék vizuális önkifejező eszközrendszerüket.

3.5.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Képzőművész, iparművész, egyetemi végzettségű tanár

3.5.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Történelmi ismeretek, földrajzi ismeretek, művészettörténeti korszakok, tervezési gyakorlatok, anyagismereti alapok

3.5.1.4 A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Egy korabeli öltözékről megállapítja a kort, amelyben viselték.	Ismeri a különböző korok öltözékeinek jellegzetes formavilágát.	Teljesen önállóan	Nyitott a művészet- és viselettörténet korszakaira vonatkozó ismereteinek bővítésére.	Internetes forrásanyagok gyűjtése során megtalálja a munkájához szükséges kép-anyagot

Elmagyarázza az adott korszak művészettörténeti háttérének és öltözködésének összefüggéseit.	Ismeri az egymás után következő stíluskorszakokra jellemző öltözködési szokásokat.	Teljesen önállóan		Meg tudja őrizni a tanulmányai során készült viselettörténeti vázlatrajzait digitális hordozókon.
Meghatározza az adott korra jellemző öltözködési változásokat, a változás okait, az öltözetek jelentését.	Ismeri egy öltözők viselőjének társadalmi hovatartozását.	Teljesen önállóan		Internetes képanyagból dokumentációt gyűjt a korok öltözékeiről.

3.5.1.6 A tantárgy témakörei

3.5.1.6.1 Az ókori népek öltözködése

Öltözködéstörténeti alapfogalmak, jelképrendszer

Mezopotámia népeinek jellegzetes öltözetei, az öltözetek alapanyagai és kiegészítői

Egyiptom jellegzetes öltözetek, az öltözetek alapanyagai és kiegészítői

Kréta, Mükéné és a görög városok jellegzetes öltözetek, az öltözetek alapanyagai és kiegészítői

Etruria és Róma jellegzetes öltözetek, az öltözetek alapanyagai és kiegészítői

3.5.1.6.2 A középkori európai népeinek öltözködése

A középkor Európa népeinek történelmi, művészettörténeti, vallás- és egyháztörténeti háttérének hatásai az öltözködés változásaira

A bizánci jelképrendszer és kontraszt, a női-férfi öltözetek jellemzői, alapanyagválasztásai, díszítései, kiegészítői

A román kor jellegzetes női-férfi öltözetek, alapanyagai, díszítései, kiegészítői

A gótikus stílus korszakai

Jellegzetes gótikus női-férfi öltözetek, alapanyagok, díszítések, kiegészítők

A lovagkor szimbolikája

3.5.1.6.3 A reneszánsz öltözködés Európában

A kora reneszánsz viselet jellegzetes női és férfi öltözetek, kiegészítői, alapanyagai, színei, mintázatai, életfelfogása

Az érett reneszánsz szépségesszményének, öltözetek, alapanyagainak, színválasztásainak, mintavilágának alakulása Európa meghatározó társadalmaiban

Az érett reneszánsz jellegzetes női és férfi öltözetek Itáliában

Az érett reneszánsz jellegzetes női és férfi öltözetek Spanyolországban

Az érett reneszánsz jellegzetes női és férfi öltözetek Franciaországban

Az érett reneszánsz jellegzetes női és férfi öltözetek Angliában

A reneszánsz jellegzetes női és férfi öltözetek Magyarországon

3.5.1.6.4 A barokk és rokokó öltözködés Európában

A barokk viselet fejlődésének társadalmi háttére, kifejezési eszköztára

A polgári barokk jellegzetes női és férfi öltözetek, alapanyagai, színei, díszítő kiegészítői

A francia barokk korszakai, változásai, a jellegzetes női és férfi öltözetek formai megoldásai

A barokk viselet jellegzetessége Spanyolországban

A barokk viselet jellegzetessége Magyarországon

A rokokó stílus túlzásainak elemzése

A rokokó stílus változása: a jellegzetes női és férfi öltözetek formai, anyagkezelési megoldásai

A kiegészítők, kellékek, motívumkészlet és frizurák változásai

3.5.1.6.5 A 19. század öltözködési stíluskorszaka

A 19. század változatos stíluskorszakai, történelmi háttére

Az empire, a restauráció, a biedermeier korának jellegzetes női és férfi öltözetei, alapanyagai, színei, díszítései, kiegészítői

A historizmus változatos női és férfi öltözetei, alapanyagai, színei, díszítései, kiegészítői

A szecesszió kezdeti időszakának jellegzetes női és férfi öltözetei, alapanyagai, színei, díszítései, kiegészítői

Az haute couture megalapításának hatása a viselettörténetre

A technika, a tudomány fejlődésének hatása az öltözködéssel

A mobilitás felgyorsulása és a divatra gyakorolt hatása

3.5.1.6.6 A 20. század öltözködési stíluskorszaka

A 20. század stíluskorszakait meghatározó történelmi események, divatot befolyásoló filozófiák, változások, élethelyzetek

Az első világháború előtti korszak jellegzetes női és férfi öltözetei, alapanyagai, színei, díszítései, kiegészítői – kiemelkedő tervezői munkásságok

A két világháború közötti megváltozott eszmerendszer hatásai a divat alakulására

A második világháború utáni korok stílusai

A new look hatása a divatvilágra

A 60-as évek tervezői újításai, életérzés-üzenetei

A 70-es évek szín- és formavilága

A 80-as évek öltözködéskultúrája

A 90-es évek divatirányzatai

3.5.1.6.7 Napjaink divatjának alakulása, divatházak

A 20. század második felének és a 21. század elejének divattrendjei

Az európai, amerikai és hazai divatházak, divatmárkák megjelenése

A divatmárkák kiemelkedő, divatformáló tervezőegységiségei

A divatikonok világa

Jellemző forma-, szín- és kifejezésvilág

3.5.1.6.8 Szubkultúrák divatja

A 20. század második felének és a 21. század elején megjelenő szubkultúrák jellemzői

A legelterjedtebb szubkultúrák jellegzetes formavilága, szín- és anyaghasználata, extrém és különleges öltözekelemei, kiegészítői, valamint díszítőmotívumai

Az egyes szubkultúrák öltözködési szokásainak keletkezése és hatása a kifutók divatvilágának alakulására

3.6 Tervezési ismeretek megnevezésű tanulási terület a Divattervező szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

384/384 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület bemutatja és megalapozza a szakma különböző területeihez kötődő tervezési ismereteket és folyamatokat, hogy lehetőséget biztosítson azok gyakorlatban való alkalmazására. A diákok megtanulnak a megrendelő igényeinek megfelelő termékeket tervezni. Ismerjék és tudják alkalmazni a tervezési munkafolyamatokat, a minta- és formaképzés lehetőségeit, a kompozíciós alaptípusok megkülönböztetését. Ismerjék fel a sík- és térformák összefüggéseit a sziluettek tükrében. Ismerjék meg a különféle alapanyagokat és a változó trendeket. Tanulják meg hasznosítani az inspirációs anyagokat a szakmai kompetenciák felhasználásával. Legyenek képesek tervdokumentáció elkészítésére.

3.6.1 Anyagismeret tantárgy

30/30 óra

3.6.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy megismerteti a diákokat a szakmában használatos alap- és segédanyagok, eszközök fajtáival, tulajdonságaival. A hagyományos és új gyártási technológiákkal, a textilszerkezetek kialakításának módjaival és azok alkalmazási lehetőségeivel. Rávilágít a szerkezet és tulajdonságok közötti összefüggésre.

3.6.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Könnyűipari mérnök-tanár, szakirányú egyetemi végzettség

3.6.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Kivitelezési folyamatok, kivitelezési gyakorlat, természettudományos tárgyak

3.6.1.4 A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megkülönbözteti és csoportosítja a kreatív iparág főbb termékcsoportjait és sajátosságait	Ismeri a kreatív iparág főbb termékcsoportjait és sajátosságait	Teljesen önállóan	Igyekszik a tervekhez és elképzelésekhez legjobban illeszkedő alapanyagokat, színeket kiválasztani.	Önállóan választ anyagokat a kivitelezéshez, interneten keres beszerzési lehetőségeket
Meghatározza az alap-, kellék- és segédanyagokat.	Ismeri az anyagok fajtáit, tulajdonságait a kellék- és segédanyagok minőségét, sokféleségét és beszerzési lehetőségeiket.	Instrukció alapján részben önállóan	Szem előtt tartja az anyagok fajtáinak fontosságát, nyitott új anyagfajták megismerésére, megfelelő kezelésük elajátítására.	Önállóan végzi az anyagbeszerzést, a kivitelező műhelyek által megadott mennyiségek alapján, az interneten talált lelőhelyek figyelembevételével.

3.6.1.6 A tantárgy témakörei

3.6.1.6.1 Szálasanyagok, kelmék

A szakmára jellemző alapanyagok felismerése, minőségük ellenőrzése

A szálasanyagok jellemzői, ruházatfiziológiai tulajdonságai és felhasználási területei Fonalak, kelmék csoportosítása, gyártástechnológia

Szövött, kötött, különleges kelmék

3.6.1.6.2 Textilkikészítés

A textilkikészítés alapismeretei, a textíliák díszítésének és színezési lehetőségeinek módjai. Színezés, színnyomás, színező anyagok. A kelmék felületi kezelési lehetőségei. Utókezelési módok. Egyéni, kreatív megoldások keresése és felhasználása a tervezés során

3.6.1.6.3 Áruismeret

A leggyakrabban használatos anyagok kereskedelmi megnevezése. A kivitelezés során használt kellékek.

3.6.2 Tervezési alapismeretek tantárgy

92/92 óra

3.6.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a diákok megismerjék a tervezés módszertanát és folyamatát. Tudjanak gyűjtést végezni, az inspirációkat felhasználva tervvázlatokat készíteni. Legyenek képesek, sziluett- és színvázlatokat rajzolni, tervlapokat és hangulatlapot összeállítani. Tudják értelmezni a test és a ruhadarabok kapcsolatát. Ismerjék meg és alkalmazzák a divat szakkifejezéseit. Munkájuk legyen kreatív, analitikus és esztétikus.

3.6.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Iparművész, szakirányú egyetemi végzettség

3.6.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Művészettörténet, rajz-festés-mintázás, divattervezés, stílusalakítás, látványtervezés

3.6.2.4 A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Önállóság és fele-lősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szak-mához kötődő digitális kompe-tenciák
Munkája képi és digitális dokumen-tálásához informá-ciókat, adatokat, képeket, dokumen-tumokat gyűjt, rendszerez és fel-használ.	Ismeri a forráskere-sés és -gyűjtés plat-formjait és lehető-ségeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Kialakul a szakmai kíváncsisága. Nyitott a kreatív ipar új eredményei, innovációi iránt, törekszik azok meg-ismerésére, megér-tésére és alkalmazá-sára. Képes megtalálni a megadott feladathoz szükséges előképe-ket, forráslehetősé-geket.	Információtárolás, internethasználat, információkeresés, -gyűjtés, -feldolgozás
Az adott témához inspirációt keres információt, forrás-anyagot gyűjt.	Ismeri a képi és szöveges forrás-anyag gyűjtéséhez rendelkezésre álló lehetőségeket.	Teljesen önállóan		Információtárolás, internethasználat, információkeresés, -gyűjtés, -feldolgozás
Az adott témához illeszkedő stílus-irányzatokat meg-nevezi és jellemzi.	Ismeri és napraké-szen nyomon követi az aktuális divat-trendeket, stílus-irányzatokat.	Teljesen önállóan		Információtárolás, internethasználat, információ-feldolgozás, -értelmezés
Tervötleteket, váz-latokat készít az adott témához.	Ismeri a rajzi váz-latkészítés és terve-zés formai és tech-nikai követelménye-it és lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Információk bemu-tatása, értelmezése, feldolgozása
Tervei, vázlatai közül kiválasztja, és továbbfejleszti a feladat megoldása szempontjából a legalkalmasabbakat	Rendelkezik a felad-at szempontjából legelőnyösebb megoldások kivá-lasztásának képes-ségével.	Teljesen önállóan		Információk feldol-gozása

3.6.2.6 A tantárgy témakörei

3.6.2.6.1 Eszközhasználat

A szakmára jellemző eszközök, berendezések típusai, jellemzői. Használati utasítások ér-telmezése. Legalkalmasabb eszközök kiválasztása a gyakorlati munka során, a megfelelő tervezési és kivitelezési folyamat érdekében

3.6.2.6.2 A tervezés módszertana

Ismereteket nyújt a diákok számára a tervezés folyamatáról. A feladat értelmezése, megha-tározása, a megoldás menete. Az információgyűjtés formái és módszere. Lényegkiemelés, absztrakció. Tervvázlatok készítése szakirányú ábrázolási módok használatával, kreatív tervek készítése. Ábrázolási módok kiválasztása, alkalmazása a látvány lerajzolásához. Szín- és anyagajánlat összehangolása a megadott kritériumok alapján

3.6.2.6.3 Tervdokumentáció összeállítása

A gyűjtött anyagok összeállítása manuális és számítógépes módszerekkel. Résztartalmak logikus sorba rendezése. Az adott kritériumoknak megfelelő technikával elkészített tervek,

arányos rajzok és gyártmányrajz elrendezése. Anyag- és színajánlat, méretezés beleillesztése. A dokumentáció összeállításához legalkalmasabb mód kiválasztása

3.6.2.6.4 Kreatív formaképzési alapok.

Sziluett- és színvázlatok készítése. Külső és belső arányok elemzése, kialakítása a tervezés során. Szabásvonalak, öltözkészletek megfigyelése, variációk készítése manuális és számítógépes módszerrel. Formatanulmányok rajz vagy 3D formátumban, makettkészítés

3.6.2.6.5 Bevezetés a divattervezésbe

A divat szakkifejezéseinek ismerete és alkalmazása. Divatstílus alapfogalmak. Öltözékek, ruházat, kollekció felépítése elemzés, kreatív gyakorlatokon keresztül. Alapvető öltözkétipusok, kiegészítők, szabásvonalak, kollekció fogalma

3.6.3 Tervezési gyakorlat tantárgy

232/232 óra

3.6.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja az öltözképtervezési ismeretek elsajátítása. Cél, hogy a tanulók képesek legyenek önállóan vagy divattervező szakemberrel együttműködve öltözképtervezési feladatok ellátására. Tudják a gyakorlatban alkalmazni az elsajátított tervezési alapismereteket, formaképzési alapokat. Tudjanak öltözékeket, szilvetteket elemezni, aránytani tanulmányokat végezni. Tanuljanak meg mintát, struktúrát, öltözetet, kollekciót és kiegészítőt tervezni. Legyenek képesek a megszerzett tudást rendszerezni.

3.6.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Iparművész, szakirányú egyetemi végzettség

3.6.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Tervezési alapismeretek, anyagismeret, szakmai rajz, stílusismeret, látványtervezés, rajz és festés ismeretek, kivitelezési folyamatok

3.6.3.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tervötleteket, vázlatokat készít az adott témához.	Ismeri a rajzi vázlatkészítés és tervezés formai és technikai követelményeit és lehetőségeit	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik arra, hogy megtalálja a megadott feladathoz szükséges és inspiráló előképeket, forráslehetőségeket.	információk bemutatása, értelmezése, feldolgozása
Megvalósítási terveket vázol a kivitelezéshez, részletrajzokat készít.	Ismeri a részletrajzok készítésének és értelmezésének szabályait	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a tervekhez és elképzelé-	

Tervei, vázlatai közül kiválasztja, továbbfejleszti a feladat megoldása szempontjából legalkalmasabbakat.	Rendelkezik a feladat szempontjából legelőnyösebb megoldások kiválasztásának képességével.	Instrukció alapján részben önállóan	sekhez legjobban illeszkedő alapanyagok, színek kiválasztására.	
Tervei alapján kollekcióterveket készít, összehangolja a szabásmintákat, színeket, anyagokat.	Tisztában van az öltözké- és kollekciótervezés alapszabályaival.	Teljesen önállóan	Törekszik az anyagi lehetőségek figyelembevételével pontos költségvetést készíteni számítógép használatával.	
Megvalósítási terveket vázol a kivitelezéshez, részletrajzokat készít.	Ismeri a részletrajzok készítésének és értelmezésének szabályait	Teljesen önállóan		
Teljes öltözetet, kiegészítőkkal összehangolt látványt tervez.	Megfelelő színér-zéssel, arány- és formaérzéssel rendelkezik egy teljes öltözké harmonikus kialakításához.	Instrukció alapján részben önállóan		Információtárolás, információkezelés, információk feldolgozása
Megvalósítási terveket vázol a kivitelezéshez, részletrajzokat készít.	Ismeri a részletrajzok készítésének és értelmezésének szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.6.3.6 A tantárgy témakörei

3.6.3.6.1 Öltözké tervezés

Adott téma feldolgozása a tanult tervezésmódszertani szempontok alapján. Alapvető tervezési ismeretek felhasználása a tervezés során. A munkafolyamat megtervezése, fázisainak kiválasztása, azok dokumentálása. A gyűjtött anyagok összeállítása, majd a kiválasztott irány szerint sziluettvázlatok készítése. Forma és funkció viszonyának vizsgálata, meghatározása. Megfelelő alapanyagok kiválasztása. Anyagmanipulációs technikák, díszítési, színezési módszerek használata a tervvariációk során. Szakmai rajz vizuális megjelenítési formáinak alkalmazása, tervlapok összeállítása, stílus egyeztetés. Az egyéni munkák prezentálása, adott témához illő formában

3.6.3.6.2 Kollekción tervezés

Adott téma feldolgozása a kollekció kialakítása szempontjából. Kollekción típusok értelmezése, vizsgálata, tanulmányozása a divattörténeti és stílusismereti ismeretek felhasználásával. Kollekción típusának meghatározása, jellemzőinek és követelményeinek megfogalmazása. A kollekció egységességét figyelembe vevő elemzés és gyűjtés készítés. Sziluett, forma és színvázlatok készítése. tervvázlatok összehangolása. Kollekción tábla készítés, kiegészítők, egyéb látványelemek gyűjtése, tervezése. Szakmai rajz vizuális megjelenítési formáinak alkalmazása, tervlapok összeállítása, stílus egyeztetés. Az egyéni munkák prezentálása adott témához illő formában.

3.6.3.6.3 Kiegészítő tervezés

Adott téma feldolgozása a tervezésmódszertani ismeretek alkalmazásával. Öltözké kiegészítők típusainak vizsgálata, anyaggyűjtés, elemzés, majd az információk szelektálása. Tervvázlatok készítése a szakmai rajz témához illő módszerével. Adott témához illeszkedő anyag- és színajánlatok tervezése. Méretarányos látványrajz készítése a tanult díszítési és

varrástechnológiai ismeretek felhasználásával. Az adott terület ergonómiai vizsgálata a ki-
egészítők típusai szerint, és azok szabályainak felhasználása. Terv és szakmai rajz alapján
méretarányos makett készítése alternatív anyagok használatával. Tervlapok összeállítása,
vizuális megjelenítése. Egyéni munkák prezentálása adott témához illő formában

3.6.4 Szakmai rajz tantárgy

30/30 óra

3.6.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja a divatipar igényeihez alkalmazkodó alapvető rajzolási ismeretek
elsajátítása és alkalmazása. Olyan technikák gyakorlása történik, amelyek megfelelnek a ru-
hakészítés és tervezési folyamatok igényeinek. A tanulók megismerik az emberi alak arányait,
az öltözetek egészében és részleteiben, továbbá foglalkoznak a gyártmányrajz, modellrajz és
divatgrafika közötti különbségekkel. Figyelmet fordítanak a különböző szemléltetési techni-
kákra, amely alapvető szempontja a divattervezésnek, mint alkotó folyamatnak.

3.6.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vo- natkozó speciális elvárások Szakirányú egyetemi végzettség

3.6.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Tervezési ismeret, tervezési gyakorlat, szaktörténet anyagismeret, stílusismeret, rajzolás-
festés

3.6.4.4 A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Megfigyelés vagy minta utáni szabad- kézi rajzot készít.	Ismeri a szín- és formavilágokat, azok alkalmazási lehetőségét.	Teljesen önállóan	Törekszik úgy ábrá- zolni elképzeléseit, hogy a megrendelő és a varroda munka- társai is pontos képet kapjanak róla.	
Megvalósítási ter- vekről vázlatot készít, a kivitelezés- hez, részletrajz- okat készít.	Ismeri a részletrajz- ok készítésének és értelmezésének szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan		
Tervötleteket, váz- latokat készít az adott témához	Ismeri a rajzi váz- latkészítés és terve- zés formai és tech- nikai követelménye- it és lehetőségeit.	Teljesen önállóan		Internethasználat, információ értelme- zése, információ kezelése

3.6.4.6 A tantárgy témakörei

3.6.4.6.1 Síkba kiterített rajz és gyártmányrajz

A síkba kiterített rajz és a gyártmányrajz jellemzőinek megfigyelése, hasonlóság és különbség. Megfigyelési szempontok alkalmazása a rajzoknál. Varrástechnológiai elemzés. Elől- hátulnézet, részletraajz. A méretarányos kicsinyítés gyakorlata. Vonalvastagság szabályainak használata.

3.6.4.6.2 Modellrajz, divatgrafika

Modellrajz készítése emberi alakon megjelenített ruhadarabbal az öltözet többi tagjához viszonyítva. A testalkat és az öltözet kapcsolatának fontossága. A ruha, a sziluett, a mozdulat és a ruhakarakter összhangjának megjelenítése. A különféle stílusú modellek divatrajzainak tanulmányozása, a különböző időszakokban készült divatillusztrációk elemzése, feldolgozása, valamint átírása során egyéni hangvétel kialakítása. Rajzkészítés különféle, rajzórakon megismert technikákkal. Mozdulatvázlatok, krokik készítése a ruha és a mozgás kapcsolatát kifejező testhelyzetek, figurák

3.6.4.6.3 Részletraajz, vonaltípusok

Gyártmányrajzok készítésénél alkalmazott vonalak, vonalvastagságok használata. Kiterített rajz értelmező, szakmai ábrázolása. A ruhadarabok témakör szerinti szempontjainak elemzése. Ruharészletek rajza, záródások

3.6.4.6.4 Felület, anyagszerűség

Felületek megjelenítése különféle eszközökkel, faktúratanulmányok színes és monokróm, fekete-fehér eszközökkel. Anyagszerűség-tanulmányok, különféle anyagféleségek készítése különféle technikákkal. Montázstechnika alkalmazása. Különféle papírtípusok használata

3.7 Stílusalakítás megnevezésű tanulási terület a Divattervező szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

106/106 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A stílusalakítás a stylist, a divattanácsadó és a divattervező szakember munkájához szükséges ismereteket foglal magában. Elméleti tudást feltételező, ismereteket felhasználó gyakorlati tevékenységre készít fel. A tanultakat hasznosítva a diákok önállóan és divatszakemberekkel együttműködve képesek lesznek eredményesen kommunikálni és szervezőmunkát végezni. Betekintést kapnak a különböző típusú médiumok világába, és megtanulnak eligazodni. Megtanulnak esztétikus, korszerű és naprakész szakmai prezentáció és dokumentáció összeállítani.

3.7.1 Stílusismeret tantárgy

61/61 óra

3.7.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja a divatszakma tanulói megismertetni a stylist és a stílustanácsadó munkájával. A tanultak alapján a leendő szakember munkájába be tudja építeni a különböző korstílusok, kultúrák, szubkultúrákról szerzett ismereteit. Kreatív munkája során optimálisan alkalmazza a különféle testalkatoknak, személyiségjegyeknek megfelelő optikai, hangulati hatásokat. Képes lesz divatbemutatók szervezésében másokkal együttműködni, a fotózás során hatékonyan asszisztálni, a koncepciónak megfelelő hangulatot és stílust megteremteni. Meg tudja határozni az adott koncepcióhoz kapcsolódó feladatokat és önállóan képes irányítani a munkafázisokat. Képes lesz a divatanyag bemutatásához önállóan koncepciót kidolgozni, és a terveket megvalósítani.

3.7.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Iparművész tanár, szakirányú egyetemi végzettség

3.7.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Stílusgyakorlat, tervezési alapok gyakorlat, anyags ismeret, divattörténet, kortárs művészettörténet

3.7.1.4 A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri és jellemzi a képzőművészet és az iparművészet sajátos jellemzőit, az egyes területekhez tartozó művészeti ágakat.	Ismeri az alkalmazott és autonóm művészet céljait. Ismeri a képzőművészeti és tárgyalakotó technikákat, anyagokat, megnevezéseket.	Teljesen önállóan	Nyitott a művészet- és viselettörténet korszakaira vonatkozó ismereteinek bővítésére. Képes megtalálni a megadott feladathoz szükséges előképe-	

Munkája képi és digitális dokumentálásához információkat, adatokat, képeket, dokumentumokat gyűjt, rendszerez és felhasznál.	Ismeri a forráskeresés és -gyűjtés platformjait és lehetőségeit.	Teljesen önállóan	ket, forráslehetőségeket. Törekszik arra, hogy az adott stílusirányzatnak megfelelően végezze munkáját. Törekszik a színpadi fény- és hanghatások és a koreográfia összehangolására. Törekszik az öltözékek érvényesülésének szempontjából a legelőnyösebb fotók vagy reklámok megvalósítására. Törekszik az öltözékek érvényesülésének szempontjából a legelőnyösebb fotók vagy reklámok megvalósítására.	Információs anyag létrehozása, bemutatása, értelmezése, internethasználat, információkeresés, -gyűjtés, -feldolgozás.
Az adott témához inspirációt keres információt, forrásanyagot gyűjt.	Ismeri a képi és szöveges forrásanyag gyűjtéséhez rendelkezésre álló lehetőségeket.	Instrukció alapján részben önállóan		Internethasználat, információkeresés, -értelmezés.
Az adott témához illeszkedő stílusirányzatokat megnevezi.	Ismeri az aktuális divattrendeket, stílusirányzatokat, a divattal kapcsolatos naprakész formációkat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Manökeneket választ az öltözékek bemutatásához.	Ismeri a divatbemutatóhoz szükséges vizuális eszközöket, lehetőségeket.	Irányítással		
Színpadra állítja a kollekciókat.	Ismeri a divatbemutatóhoz szükséges vizuális eszközöket, lehetőségeket.	Irányítással		
Felügyeli a divatfotózási, reklámkészítési munkákat.	Tisztában van a divatfotó követelményeivel, a reklám hatásmechanizmusával.	Irányítással		

3.7.1.6 A tantárgy témakörei

3.7.1.6.1 Trendismeret

A divattrend fogalma, szerepe jelentősége. A trendek fajtái, megjelenési sűrűsége, a szakvásári rendszer. Színtrend, alapanyagtrend, formatrend. A stílusok jellemzőinek magyarázata, megkülönböztetése. Korstílusok, kultúrák, szubkultúrák jellemző stíuselemei. Jelentős tervezők, a divatházak jellemző stílusjegyei. A szezonra vonatkozó divattrendek információs rendszerének elemzése az öltözék- és kollekciótervezés szempontjainak figyelembevételével. Alapanyag- és eszközbeszerzés, eligazodás az aktuális divatban

3.7.1.6.2 Stylist ismeretek

A stylist és a stílustanácsadó tevékenység közötti különbségek elemei. A stílus fogalma, szerepe, divatszociológiai alapfogalmak. Témák: korstílusok, kultúrák, szubkultúrák jellemző stíuselemeinek elemzése. A különböző testalkatok, arányok, optikai hatások és alkalmazási területeik. Tipikus személyiségjegyek felismerése, szín- és hangulati hatások beépítése a tanácsadási munkába Jelentős tervezők, divatházak jellemző stílusjegyei, védjegyei

A divatmédia ismerete, szerepe és használata. Alapanyag- és eszközbeszerzési lehetőségek Kapcsolattartás a társművészetekkel/szakmákkal. Példák egy divatanyag, egy stílus vagy egy adott termék bemutatására, kiállítási lehetőségek

3.7.1.6.3 Divatbemutató szervezés

A divatbemutató, mint a divatszakma sajátos reklám- és propaganda eszköze. A bemutatók célja, a célok meghatározása. A koncepciók összeállításával kapcsolatos tevékenységek és a lebonyolítás lehetséges módjai. A sikeres bemutató megtervezésének lépései és gyakorlatban való alkalmazása. A divatbemutató koncepciójának összeállítása, információs táblák készítése. Szervezés, kellékezés, próbák, hang, helyszín, költségek megtervezése

3.7.2 Látványtervezés tantárgy

45/45 óra

3.7.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja a tanulókkal megismertetni a különféle digitális képalkotó technikákat, amelyeket felhasználói szinten alkalmazni tudnak szakmai munkájuk során. A pixel- és vektorgrafikus számítógépes programok ismerete segíti a tervezési folyamatok egyes fázisait. A tananyag megismerteti az új képalkotási formák helyével, szerepével, felhasználhatóságával, esztétikumával, stílusformáló szerepével a modern vizuális kultúrában. Segít a tervezői munka során összeállított dokumentációk, a tervlapok, látványtervek és portfóliók kidolgozásában. A grafikai programok segítségével az alkotói elképzelésnek megfelelő formában történik a prezentálás. Cél, hogy a tanulók megismerjék a tipográfia alapvető szabályait, kreatív felhasználási lehetőségeit, a kép és a szöveg viszonyát, a tervezési lehetőségek területeit és kimeneti, megjelenítési formáit. Ismerjék meg a hazai és nemzetközi fotóművészet és a kortárs művészet alkotásaiban rejlő értékeket, továbbá a fotóművészet jelentős területeit, valamint a divatszakmához kötődő alkotók munkásságát. Ismerjék a fotózás technikai követelményeit és elvárásait.

3.7.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Iparművész, szakirányú egyetemi végzettség

3.7.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Stílusismeret, tervezési ismeretek, tervezési gyakorlat, divattörténet, kortárs művészettörténet,

3.7.2.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Alkalmazza a kreatív iparban használt alapvető irodai szoftvereket és digitális képalkotó programokat.	Alkalmazói szinten ismeri az alapvető irodai szoftvereket és digitális képalkotó programokat	Teljesen önállóan	Nyitott új, a kor elvárásainak, igényeinek és újításainak megfelelő informatikai szoftverek megismerésére,	

Munkája képi és digitális dokumentáláshoz információkat, adatokat, képeket, dokumentumokat gyűjt, rendszerez és felhasznál.	Ismeri a forráskeresés és gyűjtés platformjait és lehetőségeit.	Teljesen önállóan	elsajátítására. Kialakul a szakmai kíváncsisága, nyitott a kreatív ipar új eredményei, innovációi iránt, s törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására. Érthetőségre, pontosságra és precizitásra törekszik a műszaki és tervdokumentáció összeállításán. Törekszik az öltözékek érvényesülésének szempontjából a legelőnyösebb fotók vagy reklámok megvalósítására.	Internethasználat, információtárolás, információkezelés
A kreatív iparban használt műszaki és tervdokumentációt állít össze, prezentációt készít	Ismeri a műszaki- és tervdokumentáció- és prezentáció-készítés szoftvereit és szabályait, tartalmi elemeit és formai követelményeit.	Irányítással	Törekszik a kollekció megjelenítését, bemutatását legjobban szolgáló divatkatalógus megvalósítására.	Információ bemutatása, információfeldolgozás, kreativitás.
Felügyeli a divatfotózási, reklámkészítési munkákat.	Tisztában van a divatfotó követelményeivel, a reklám hatásmechanizmusával.	Irányítással		
Összeállítja a divatkatalógust.	Ismeri a divatkatalógus készítésének szabályait és munkafázisait.	Instrukció alapján részben önállóan		Információk létrehozása, bemutatása

3.7.2.6 A tantárgy témakörei

3.7.2.6.1 Digitális képalkotás

A szakhoz kötődő digitális képalkotó berendezések, eszközök alkalmazása. Számítógépes képtervezési, szerkesztési, átírási lehetőségek ismerete, tervek, vázlatok, montázs készítése digitális eszközökkel. Képfeldolgozási, manipuláció, tervezési folyamatok. Látványtervezés a kreatív tervezési és digitális képszerkesztési gyakorlatra alapozva. Szakhoz kötődő nyomdatechnikai ismeretek. Képdigitalizálási technikák és további felhasználási lehetőségeik. Képformátumok, felbontások, átméretezések, színbeállítások alkalmazása. Tipográfiai és szövegtördelési alapszabályok és lehetőségek ismerete és alkalmazása

3.7.2.6.2 Fotó és médiaismeret

Fotózási technikák és gyakorlatok műtermi és természetes környezetben. Fotótörténeti példák a kezdetektől napjainkig. A művészfotók, alkalmazott fotók stb. ismerete, felhasználása a stylist feladatoknál. A kompozíciós vázlat, storyboard, komponálási lehetőségek példákon keresztül, és alkalmazása a gyakorlatban. Képkivágás, -kiemelés eszközei, tér, háttér kiválasztása. Konceptióépítés és közreműködés divatanyag, ill. termék fotózása során (modell, ruha, smink, frizura, kellékek kiválasztása). A fotó további felhasználási lehetőségei. Divat- és reklámfotó gyakorlati alkalmazása a saját portfólió összeállításához kapcsolódóan. Mediális eszközök ismerete és használata. Divatmédia használata a tervezési folyamatok során

3.7.2.6.3 Dokumentáció-készítés

Prezentációs lehetőségek ismerete és alkalmazása. A megismert grafikus programok használata gyűjtéshez, szakmai rajz, illusztráció készítéséhez. A különböző területek stílusstervezési feladatainak prezentálása: hangulatlapok, tervlapok összeállítása. Divattervezési területek feladatainak prezentálása, öltözetek, kiegészítők bemutatása divatmagazin, divatfóto, médiaalkalmazások, bazár, trendlap formátumban. Prezentációs lehetőségek alkalmazása, portfólió összeállítása

3.8 Kivitelezési gyakorlat megnevezésű tanulási terület a Divattervező szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

285/285 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A kivitelezési gyakorlat tanulási terület elsősorban a ruhakészítés folyamatával foglalkozik. Célja az alapvető ruhadarabok szabási folyamatainak, a gépi és kézi varrás műveleteinek elsajátítása és biztonságos alkalmazása. A diákok egyedi tervek megvalósításához a szerkesztés-modellezés ismereteiket használják fel. Az alampinták átalakítási lehetőségeinek megismerése és a makettezési gyakorlatok segítik a tanulókat a formakialakításban, az elképzelések megvalósításában. A szabásminta-készítéshez kapcsolódó technológiai ismeretek pedig segítik a tanulót a szakmai dokumentációk értelmezésében, a kiválasztott ruhák készítési folyamatainak szervezésében, irányításában.

Az alampinta-szerkesztések, a modellezési lehetőségek és a technológiai folyamatok, sorrendek megismerése hozzájárul a kreatív gondolkodás fejlesztéséhez, a saját tervek kivitelezéséhez.

3.8.1 Szabásminta készítés tantárgy

87/87 óra

3.8.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A szabásminta-készítés oktatásának célja, hogy a diákok megtanulják előállítani a szabáshoz szükséges mintákat. A tantárgy felkészíti a tanulókat arra, hogy képesek legyenek egyedi méretállásban, egyéni elképzelés alapján előkészíteni a kivitelezési folyamatot. Megtanulják a terveiknek megfelelően átalakítani az alampintákat. Ismerjék meg a modellezési lehetőségeket, makettezési eljárásokat. A modellezett minták segítségével tudjanak anyagkalkulációt készíteni. Ismerjék meg a kivitelezéshez szükséges alapanyagokat, kellékanyagokat, a hozzájuk kapcsolódó szabásmintakészleteket. A szabásmintákat el tudják látni a szükséges jelölésekkel, amelyek információt adnak az adott technológiához szükséges varrás- és hajtásszélességekről.

3.8.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Könnyűipari mérnök, szabó mester

3.8.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Rajz, festés, mintázás, matematikai ismeretek, anyagismeret, tervezési alapok, szakmai rajz

3.8.1.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Fő- és segédméretet vesz, szerkesztési képleteket számol, összehasonlítja a modell jellemzőivel.	Ismeri a szerkesztési kiindulási méreteket, a méretvételi helyeket, a szerkesztési képleteket. A mért és számított segédméretek összehasonlításának fontosságát.	Teljesen önállóan	A feladatra koncentrálni igényesen, áttekinthetően dolgozik. Pontos számításokat végez. A síkmértani szerkesztések szabályait szem előtt tartva precízen dolgozik. A tervezett divatrajzról leolvasott forma megvalósítására törekszik. Az elkészített mintát teszteli, esztétikai szempontból elemzi, módosítja, ha szükséges, törekszik a tökéletes formai kialakításra Az anyaghányadot gondosan, biztonsági tartalékokkal kalkulálja, figyel a kellék- és segédanyagok megadására is.	Számológépet, táblázatkezelő sablont használ
Szerkesztési eljárást követ, alampintát készít	Ismeri a szerkesztési eljárást, a szabályszerű eszközhasználat előírásait	Teljesen önállóan		Számítógépes szerkesztőprogram használata
Divatrajzot olvas, értelmez	Ismeri a vizuális kifejezési eszközöket, a vonalvastagságokat, a jelöléseket	Teljesen önállóan		
A divatrajznak megfelelően modellezi az alampintát, új formát hoz létre	Ismeri a modellezési lehetőségeket, az átalakítási szabályokat, szabásvonal kialakításokat, bővítési megoldásokat	Instrukció alapján részben önállóan		
Az elkészített mintát szabóbabára tűzi, ellenőrzi a formát, összehasonlítja a modellrajzzal a létrehozott formát, elemzi a látványt	Ismeri az ellenőrzés, összehasonlítás szempontjait, az esztétikai elvárásokat	Instrukció alapján részben önállóan		
A modellezett mintából szabásmintát készít, ellátja jelölésekkel, feliratokkal.	Ismeri a szabásminta-készítés szabályait, szükséges jelöléseit.	Teljesen önállóan		
Felfektetési rajz alapján anyaghányadot számol	Ismeri a szabászati elvárásokat, a technológiai követelményeket és a kalkulációs számításokat	Teljesen önállóan		Szabásmintát digitalizál, terítékrajz-készítő, programot használ, anyaghányadot kalkulál.
Szakszerűen használja a mérőeszközöket.	Alkalmazói szinten ismeri az alap-, segéd- és kellékanyagok méréséhez szükséges mérőeszközöket, azok használatát.	Teljesen önállóan		

Mintákat készít a szabászati munkához.	Ismeri a szabásmin-ták elkészítéséhez szükséges előzetes munkafolyamato-kat, a méretvétel szabályait.	Teljesen önállóan		Információk értelmezése
--	---	-------------------	--	-------------------------

3.8.1.6 A tantárgy témakörei

3.8.1.6.1 Alapminta-szerkesztés

A szerkesztés kiindulási méreteinek ismerete, méretvételi eljárások alkalmazása, mérettáblázatok használata. Testalkati sajátosságok megismerése. Középméretű alapminták készítése, alapvető női felsőruházati cikkek és alkatrészeik szerkesztése (szoknya, ruha, női blúz, blézer, nadrág). Szerkesztési eljárások alkalmazása, helyes eszközhasználattal. Szerkesztő-programok ismerete, alkalmazása

3.8.1.6.2 Szerkesztés-modellezés

Divatrajz olvasása, technológiai kivitelezés értelmezésével. Különböző divatvonalú szoknyák, ruhák, nadrágok és kosztümkabátok szabásmintáinak elkészítése a divatrajznak megfelelő alapminta átalakításával, modellezésével. Szabásvonalak, bővítések, térbeli formák kialakítása. A szükséges jelölések, feliratok elkészítése, és a kivitelezési technológiához igazítása. Anyaghányad meghatározása (alapanyag, kellékanyag). felfektetési rajzok segítségével. Szerkesztő-modellező programok alkalmazásának megismerése

3.8.2 Kivitelezési folyamatok tantárgy

198/198 óra

3.8.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A kivitelezési folyamatok oktatásának célja, hogy a diák megtanuljon szakszerűen létrehozni egy öltözetet. Az alapvető ruhadarabok elkészítése során a tanuló komplex gyakorlati tudást szerez: megismeri a különböző ruhadarabok elkészítésének menetét, a kivitelezési folyamat során alkalmazható eszközök, gépek, berendezések használatát. Elmélyíti anyagismereti tudását, a különböző típusú alapanyagok manipulálása, feldolgozása során. A megtervezett öltözetet első próbára állítja, testalkatra igazítja, esztétikai szempontokat figyelembe véve korrigálja. A leigazításokat figyelembe véve készterméket hoz létre.

3.8.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Könnyűipari mérnök, szakoktató, ruhakészítő mester

3.8.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Anyagismeret, technológia szerkesztés-modellezés, tervezés, stílusismeret, látványtervezés

3.8.2.4 A képzés órakeretének 100%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felfektetési rajz alapján alkatrészeket szab.	Ismeri a szabászati eszközöket és szakszerű használatukat.	Teljesen önállóan	Eszközhhasználata felelősségteljes. Környezetében rendet tart, az eszközöket a kijelölt helyre teszi vissza. Figyel a tisztaságra. Igényesen dolgozik. Betartja a szabályokat. Precízen dolgozik, folyamatosan önellőrzést végez.	
Kézi öltéseket készít.	Ismeri a kézi öltések típusait, használati területüket.	Teljesen önállóan		
Varrógépet használ, biztonságosan dolgozik vele.	Ismeri a munkavédelmi szabályokat a varrógépek szakszerű működtetését.	Teljesen önállóan		
Adott varrási feladatot végez, követi a szabási nyomvonalat.	Ismeri az alkatrészek összevarrásának célját, az alkalmazható varrástípusokat.	Teljesen önállóan		
Próbagyártással teszteli a modellezett ruhadarabot, leigazít, dokumentál és szabásmintát korrigál.	Ismeri az elvárásokat, az elemzési szempontokat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Kiválasztott terméket készít, szabástól a kivitelezés befejező műveletekig.	Ismeri a szabászati munkafolyamatot, a kivitelezési technológiát, az alkalmazandó gépeket, berendezéseket, eszközöket.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felületi kísérleteket végez, anyagokat díszít, erősít össze, kreatív varrásokat készít.	Ismeri a mintázási lehetőségeket, az eszközök biztonságos kezelési módját.	Teljesen önállóan		
Kiválasztja, munkára előkészíti, rendeltetésszerűen használja az alapvető eszközöket, berendezéseket.	Ismeri a kreatív ipari ágazatban használt eszközök, gépek, berendezések fajtáit, jellemzőit, használatukat.	Teljesen önállóan		

3.8.2.6 A tantárgy témakörei

3.8.2.6.1 Kisalkatrészek

Varrástípusok (összevarrások, szegővarrások), egyenes és íves varrásvonalak készítése

Formára szabott alkatrészek készítése (foltzsebek, kézelők, gallérok, pántok)

Nyitódást-záródást biztosító megoldások készítése (megkötők, hasítékok, gombolópántok, különböző húzózárok)

Szegő, eldolgozó technológiák (szabott pántos, rolnipántos, ferdepántos megoldások)

3.8.2.6.2 Szabás-varrás

A felfektetés, felrajzolás, szabás alapelveinek ismerete és alkalmazása

A legismertebb kézi öltések és gépi varrástípusok készítése

A ruházat legjellemzőbb kisalkatrészeinek készítése

Egyedi méretre készülő alapvető ruhadarabok lepróbálása, leigazítása, elkészítése a ragasztási, varrási, vasalási műveletek alkalmazásával

A szabás, varrás, vasalás eszközeinek szakszerű és biztonságos használata

3.8.2.6.3 Modell- és prototípuskészítés

Szabásminták felfektetése, rögzítése, alkatrészek szabása, jelölése próbaanyagból

Alkatrészek jelölőfércelése, próbára előkészítése

Próba és leigazítás

Összeállító műveletek elvégzése, részvasalások

Második próba, tapasztalatok rögzítése, visszajelölése a szabásmintára

3.8.2.6.4 Kiválasztott ruhák kivitelezése

Gazdaságos szabás megtervezése, alkatrészek felfektetése, szabása, jelölése

Alkatrészek előkészítése

Alkatrészek jelölőfércelése, próbára előkészítése

Próba és leigazítás

Díszítőmunkák kivitelezése

Összeállító műveletek elvégzése, részvasalások

Második próba, felhajtások, a munka ellenőrzése

Befejező műveletek, készre vasalás

3.8.2.6.5 Felületalakítás

Kézi és gépi varrások

Kézműves technikákkal alakítható anyagok

Szövetmanipulációs technikák, 3D hatás

Hajtás, rakás, tűzés, smokkolás, darázsolás

Díszítés varrattal, behajtással, díszítőkellékek rávarrásával, applikálással, alávarrással, kö-zéfogással, hímzéssel stb.

Egyedi struktúrák kialakítása vegyes technológiával

3.9 Szaktörténeti ismeretek megnevezésű tanulási terület a Jelmez- és díszlettervező szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

222/222 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Szakmatörténeti ismeretek fontos szerepet tölt be a szakelmélet megismerésének területén. Hozzájárul a szakma történetének alaposabb megismeréséhez, valamint a nagy korszakok, nevezetes alkotók és műveik megismeréséhez.

3.9.1 Viselettörténet tantárgy

136/136 óra

3.9.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A Viselettörténet tantárgy tartalmazza az emberi öltözékek alakulásának, formai- és stílusbeli változásainak történetét az egyes korokban, bemutatja azok formavilágát, jellemző anyag- és színhasználatát, díszítettségét, köztük a különleges és gyakran kényelmetlen öltözékelemeket, amelyekből a tanulók ihletet meríthetnek tervezői munkájuk során.

3.9.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Képzőművész, iparművész, egyetemi végzettségű tanár

3.9.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Erre épül a tervezési gyakorlat tantárgy, mert a forrásgyűjtés és a tervezés során történelmi korok öltözékei adhatnak ihletet.

3.9.1.4 A képzés órakeretének legalább 10%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.9.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Azonosítja és jellemzi a korabeli öltözékeket, a kort, amelyben viselték.	Ismeri a különböző korok öltözékeinek jellegzetes formavilágát.	Teljesen önállóan	Nytott a művészet- és viselettörténet korszakaira vonatkozó ismereteinek bővítésére.	Internetes forrásanyag-gyűjtés során megtalálja a munkájához szükséges képanyagot.
Megérti és elmagyarázza az adott korszak művészet-történeti háttérének és öltözködésének összefüggéseit.	Tudja, hogy az egymás után következő stíluskorszakokra milyen öltözködési szokások jellemzők.	Teljesen önállóan		Meg tudja őrizni a tanulmányai során készült viselettörténeti vázlatrajzait digitális hordozókon.
Meghatározza az adott korra jellemző öltözködési változásokat, okokat, az öltözetek jelentését.	Ismeri egy öltözködési viselőjének társadalmi hovatartozását.	Teljesen önállóan		Internetes képanyagból dokumentációt gyűjt a korok öltözékeiről.

3.9.1.6 A tantárgy témakörei

3.9.1.6.1 Ókori népek öltözködése

Az ókori európai civilizációk öltözködésének alakulását és változásait ismerhetik meg a tanulók. A stílusbeli és formai jellegzetességek alakulásának történelmi és művészettörténeti előzményeit, a korszak viseletének ízlésvilágát, anyag- és színhasználatát, technikai fejlettségét, az öltözékkiegészítők változatosságait és a díszítettség jellegzetességeit.

3.9.1.6.2 A középkori európai népek öltözködése

A középkori európai népek történelmi, művészettörténeti és nem utolsósorban vallás- és egyházismereti háttérének tükrében az öltözködés változásainak, alakulásának folyamatát ismerhetik meg a tanulók. Megtanulják a férfi és női öltözékeket alkotó öltözékelemek formai, szín- és anyaghasználati jellemzőit, a különböző néprétegek ruházódásának sajátosságait, az öltözékkiegészítők változásait, a jellemző díszítőmotívumok alakulását. Megismerkednek a népvándorlás népeinek és a honfoglaláskori magyarok viseleteivel.

3.9.1.6.3 A reneszánsz öltözködés Európában

A reneszánsz kultúra művészettörténeti háttérével a korabeli európai népek öltözködésének alakulásával és azok egymásra hatásával ismerkednek meg a tanulók. Megértik az öltözködés formai és anyaghasználati jellemzőinek összefüggését az emberek gondolkodásmódjának és szemléletének változásával, és megismerik a technikai újítások, eredmények hatását a divat alakulására. Megismerkednek a korszak új öltözékelemeivel, találmányaival, s megtanulják az anyag- és színhasználat jellemzőit és az öltözékkiegészítők változásait.

3.9.1.6.4 A barokk és rokokó öltözködés Európában

Az európai barokk és rokokó korstílusok jellegzetes öltözködési jegyeinek megismerésével foglalkoznak a tanulók. Megértik a korszemlélet alakulása, a technikai újítások és az öltözködési szokások megváltozása közti összefüggéseket. Megismerik az egyes öltözékelemek viszonyulását az emberi test adottságaihoz és mindezek hatását a divat formálódására, valamint a korszak kiemelkedő európai népek viseletének sajátosságait az adott stílus keretein belül. Megtanulják felismerni az öltözékek sziluettjeit, a jellegzetes öltözékkiegészítők, hajviseletek és az arcfestés jellemző vonásait, formavilágát, díszítőmotívumait.

3.9.1.6.5 A 19. század öltözködési stíluskorszaka

A 19. század változatos stíluskorszakainak megismerése, az empire, a biedermeier, a restauráció kora, a historizmus és a szecesszió kezdete. A történelmi és művészettörténeti háttér tükrében a női és férfi öltözékek változásai, az ihletet adó korábbi korszakok hatásai és a technika fejlődésének egyre dinamikusabb felgyorsulása jellemzi a század évtizedeinek divatjait. A női és a férfi viseletek tendenciájának eltérő alakulása: a férfi öltözködés egyre inkább állandóságot mutat, miközben a női öltözködés forma- és színvilágát erőteljes változatosság jellemzi.

3.9.1.6.6 A 20. század öltözködési stíluskorszaka

A 20. század egyre gyorsuló tempóban váltakozó stíluskorszakai szorosan összefonódnak a kor jelentős történelmi fordulópontjaival, köztük a két világháborúval. Ez az évszázad mindent elsöprő és mindent átforgató hatásával, valamint a rohamos tempóban növekvő technikai fejlődéssel tíz évenként változást hozott a divat területén. Ezek az évtizedek változó szín- és formavilágukkal, forradalmi újításaikkal, (például a női szoknyák erőteljes megrövidülése vagy a farmernadrág mint univerzális viselet megjelenése) robbanásszerű hatást eredményeztek a divat területén is.

3.9.1.6.7 Napjaink divatjának alakulása, divatházak

A 20. század második felének és a 21. század elejének divattrendjeivel ismerkednek meg a tanulók. Az egyre szaporodó európai, amerikai és hazai divatházak, divatmárkák megjelenésének körülményeivel és a hozzájuk köthető kiemelkedő, divatformáló tervezőegyéniségek, valamint a világhírű divatikonok világával találkozhatnak. Megismerkednek ezek jellemző formai és színvilágával, és megtanulják felismerni a nagy tervezők munkáit a rájuk jellemző stílusjegyek alapján.

3.9.1.6.8 Szubkultúrák divatja

A 20. század második felének és a 21. század elejének társadalmában kialakuló szubkultúrákkal ismerkednek a tanulók. A legelterjedtebb szubkultúrák jellegzetes formavilága szín- és anyaghasználata, olykor extrém és különleges öltözképleteinek és kiegészítőinek, valamint díszítőmotívumainak tanulmányozása a cél. Hogyan keletkeznek és hogyan hatnak az egyes szubkultúrák öltözködési szokásai a kifutók divatvilágának alakulására.

3.9.2 Drámatörténet tantárgy

24/24 óra

3.9.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A szakma elméleti alapjául szolgáló drámatörténet tantárgy fontos állomásainak megismerésével a tanuló a tervezés és a kivitelezés alkalmával – de elsősorban a forrásgyűjtés és a tervezés munkafázisában – pontosan helyre tudja tenni az irodalmi stílust és nyelvezetet, a korszakot, a jellemző karaktert, a formavilág korra jellemző megoldásait, amelyek egy terv megalkotásához alapvetően szükségesek.

3.9.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Dramaturg végzettségű tanár

3.9.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Tartalmilag ráépül a tervezési gyakorlat tantárgy, amelynek keretében a tervezés alapjául szolgáló irodalmi mű megismerése és a tervezést megelőző anyaggyűjtés megvalósítása szükségessé teszi a szakmai tárgy történetében való alapos tájékozottságot.

3.9.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.9.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Használja drámatörténeti ismereteit tervezői munkája során.	Ismeri a nagy drámatörténeti korszakokat	Teljesen önállóan	Törekszik arra, hogy a drámairodalom minden kiemelkedő alkotásának szövegével	Interneten keresi meg a drámák szövegét és elemzéseket, értelmezéseket talál hozzá.

Elemzi az adott dráma szövegét, megérti mondanivalóját	Ismeri a dráma-elemzés szabályait, tudja értelmezni a lényegét.	Teljesen önállóan	megismerkedjen. Törekszik arra, hogy megértse a szerző mondanivalóját.	Interneten keres támpontokat a drámaelemzéshez.
Értelmezi a dráma mondanivalójának üzenetét a mai kor számára.	Ismeri az összefüggést a régi korok és a ma emberének gondolkodása között.	Teljesen önállóan	Törekszik arra, hogy közös vonást találjon a műben szereplő és a mai kor embere között.	Interneten talál olyan előadásokról elemzést, amelyekben keveredik a mű és az olvasó/néző kora.

3.9.2.6 A tantárgy témakörei

3.9.2.6.1 Az ókori görög drámától a barokk drámáig

Az ókori görög színjáték nagy alkotóinak máig maradandó érvényű életműve az irodalmi műfaj megalapozása is egyben. A római vígjátékszerzők művei után a középkori templomi színjáték bemutatása következik, a misztérium, a passiójáték, a moralitás kiemelésével. A vallási lelkület hatja át a kor színjátszását. Ez a kor jelenti azonban a világi színjáték kezdetét is, a farce a hétköznapi emberek, tipikus karakterek ábrázolására épül. Ez folytatódik a reneszánsz humanista világszemléletben, ami a commedia erudita és a commedia dell'atre műfaján keresztül érvényesülnek. Az Erzsébet-korban megjelenik a hivatásos színjátszás, és feltűnnek a nagy drámaírók, köztük a legnagyobb Shakespeare. A barokk színjátszás nagy újítása vezet az opera műfajának megjelenéséhez. A spanyol barokk drámairodalmat Lope de Vega köpenyes-kardos vígjátékai mellett Calderón drámái jelentik.

3.9.2.6.2 A klasszicizmustól az abszurd drámáig

A francia klasszicista drámairodalom alapjaként Corneille és Racine művei, valamint Molière vígjátékai következnek. A felvilágosodás idejére tehető a polgári szomorújáték kialakulása és a vígjáték újításai, amely Goldoni műveiben mutatkozik leginkább. A német drámairodalom óriásai Goethe és Schiller kiváló művek alkotói. A 19. század végén a naturalista dráma jeles képviselőiről Ibsenről, Strindbergéről sem lehet megfedkezni. Az előbbi élethazugság drámái, az utóbbi álomjátékai meghatározóak. Az orosz realizmust Csehov drámaírói munkássága és Osztrovszkij vígjátékai képviselik. A 20. század első felében Brecht művei teremtik meg az epikus színházat. A dráma új útjait Pirandello műveinek relativizmusa, García Lorca lírai tragédiái, Sartre és Camus irodalmi művei jelölik ki. Ionesco jellegzetes világa, Beckett végső pesszimizmusa, Mrozek légies abszurdja és Dürrenmatt művészete a következő állomás.

3.9.2.6.3 A magyar dráma története

A magyar dráma kezdeteit a katolikus és protestáns iskolai színjátszás alapjául szolgáló irodalmi művek jelentik. A felvilágosodást elsősorban Kazinczy fordításai, majd Csokonai máig játszott drámái és Bessenyei György művei jelentik. Erre a korszakra tehető Katona József Bán bán című művének ősbemutatója is. A reformkor Vörösmarty drámaírói munkásságával kezdődik. A szabadságharc után Szigligeti Ede drámaíróként mutatkozik be, Madách megírja Az ember tragédiáját. A kiegyezés után felélénkül a hazai színházi élet, megjelenik a népszínmű második hulláma, az újromantika és a polgári vígjáték. A századforduló Budapestjén újabb színházak nyílnak, melyek házi szerzőket foglalkoztatnak, Molnár Ferenc, Heltai Jenő és Szép Ernő személyében, akik számos remekművet alkottak. A háború után történt a színházak államosítása, és megjelent a kis magyar abszurd műfaja

Örkény István drámaiban. A mai magyar drámairodalmat Spiró György, Schwajda György és Kornis Mihály művei jelentik.

3.9.3 Színház- és filmtörténet tantárgy

32/32 óra

3.9.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A szakma elméleti alapjául szolgáló következő szaktárgy, a színház és a film történetének elsajátításával a tanuló a tervezés idején – de elsősorban a forrásgyűjtés és a tervezés első munkafázisában – pontosan meg tudja határozni a stílust, a korszakot, a jellemző karaktert, a színházi formavilágot és képi megoldásokat, amelyek egy terv megalkotásához alapvetően szükségesek

3.9.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Dramaturg végzettségű tanár

3.9.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Tartalmilag ráépül a tervezési gyakorlat tantárgy, melynek keretében, a tervezés alapjául szolgáló irodalmi mű keletkezésének és első színpadi bemutatásának megismerése, ezzel együtt a tervezést megelőző anyaggyűjtés megvalósítása megköveteli a színház- és filmtörténetben való alapos tájékozottságot.

3.9.3.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.9.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Színháztörténeti tudása segítségével értelmezi a színházi koncepciókat.	Ismeri a színháztörténet nagy korszakait és alkotó egyéniségeinek életművét.	Teljesen önállóan	Képes meghatározni egy korabeli színház építészeti és színpadtechnikai jellemzőit. Törekszik színháztörténeti ismereteinek folyamatos gyarapítására.	Számítógép segítségével idéz fel nagy színháztörténeti előadásokat.
Megnevezi a filmtörténet nagy alkotásainak kiemelkedő alkotóit	Ismeri a filmtörténet nagy színész-egyéniségeinek életművét.	Teljesen önállóan		Filmtörténeti érdekességeket, dokumentumokat keres az interneten.
Megnevezi a színháztörténet egyes korszakaira jellemző jelmezeket.	Ismeri a különböző korok jelmezeinek és díszleteinek technikai jellemzőit.	Teljesen önállóan		Számítógép segítségével jelmeztörténeti dokumentációt gyűjt.

3.9.3.6 A tantárgy témakörei

3.9.3.6.1 Az ókori színháztól a barokk színházig

A színháztörténet gyökerei az ókorig nyúlnak vissza. Az első téma a görög színpad és a római színház bemutatása. A nagyszabású amfiteátrumok – amelyek kőből épültek – komoly építészeti műremeknek számítottak. Ezt követi a középkori templomi színjátszás, a

passiójáték színpada, amely helyileg szorosan kötődik a templomhoz és a templom előtti térhez. A világi színjáték, a farce színpadát már a vásártéren találjuk, benne karakteres hétköznapi típusfigurákkal. A reneszánsz színház Itáliában és Németalföldön keletkezett, majd az Erzsébet-kori színjátszás kibontakozásakor élte virágkorát; Shakespeare színpada, a híres, fából készült Globe-színház épületében volt. A barokk szemlélet színpaddá változtatta az egész világot, s elsősorban a katolikus egyház közönségét volt hivatott megsokszorozni. A korabeli színház vívmánya az opera látványos és „hangzatos” műfajának létrehozása volt. Ekkor jelenik meg a kulissza a színpadon, valamint ez a korszak a spanyol színház aranykora.

3.9.3.6.2 A felvilágosodástól az orosz realizmusig

A klasszicizmus kora meghozza a felvilágosodás eszméjét. Diderot színházi újításai és színészparadoxonja, Lessing színházelmélete és a polgári szomorújáték látványvilága adja és tölti meg tartalommal a korabeli színház világát. A Sturm und Drang színpadi lázadása Goethe és Schiller művein keresztül jelenik meg. A romantika színháza is megteremtette a kor szellemiségét tükröző játéktípust, elsősorban Kleist drámáinak színpadra állításával. A 19. század második felének uralkodó irányzata a polgári színház, Wagner Gesamtkunstwerkje is ekkor jön létre. Ezt követően a naturalizmus világa fémjelezi a színházi stílust Zola színházelméletével és Antoine színházával. G. B. Shaw színpadi művei és a szabad színház a „Frie Bühne”, valamint Hauptmann világa szintén a korszak színházi kultúrájának része. Az orosz realizmus Osztrovszkij és Csehov színpadán realizálódik. Sztanyiszlavszkij a Moszkvai Művész Színházában új színházelméletével és színészképzési módszerével alapjaiban változtatta meg a színjátszást.

3.9.3.6.3 A szecessziótól a Theatre du Soleil-ig

A szecesszió a színház területén a naturalizmus tagadását hirdeti. Leegyszerűsített, dekoratív ágát Max Reinhardt színháza fémjelezi. A német színház világát a 19. század első felében az expresszionizmus uralja. Új műfaj az irodalmi kabaré. Piscator nevéhez fűződik a politikai színház megjelenése. Brecht az epikus színház megteremtőjeként vonul a színház-történet nagyjai közé. Az avantgárd színházi törekvések újító rendezők és díszlettervezők működésében nyilvánulnak meg. E. G. Craig előadásai A. Appia díszletei között, majd Mejerhold kísérletei nyomán alakul meg a dadaista színház. Jarry szürrealizmusa és Artaud kegyetlen színháza lépést tart a kor képzőművészeti újításaival. Újabb színházi formanyelv hoznak a korszak nagy drámaírói, Sartre és Camus színpadi munkássága mutat utat az abszurd felé. A közelmúlt színházi kísérletei Grotowski szegényszínházában, vagy Barba Odin színházában, P. Stein, P. Brook legendás rendezéseiben, valamint A. Mnouchkine és a Theatre du Soleil munkásságában teljesednek ki

3.9.3.6.4 Filmtörténet a kezdetektől napjainkig

A filmtörténet a 20. század elején indul rohamos fejlődésnek. Első központja Hollywood volt, és a kor filmgyéniségei itt indítják útnak a század új művészeti ágát. C. Chaplin, G. Czukor és az amerikai némafilm jelentik a kezdetet, majd Európában a német, a francia, az olasz filmgyártásban jelennek meg az első nagy rendező és színész egyéniségek. Az orosz film úttörője, Eisenstein szintén korszakalkotó rendező volt. A harmincas és a negyvenes évek szinte ontották a tömegek szórakoztatását célzó művészeti ág termékeit, ekkor még fekete-fehér változatban. Az olasz realizmus Fellini világában testesül meg, a svéd I. Bergmann életműve a hétköznapiak nyomasztó hangulatára épül. A francia realizmust J. Gabin színészi alakításai jelenítik meg. Később a szintén francia újhullám kavargatja fel a filmkritikusokat és a közönséget, Godard és Truffaut filmjei révén. Közép-Európában a század közepétől fellendül a cseh és a magyar filmgyártás. Jancsó Miklós életműve mellett

az egyedüli Oscar-díjas rendezőnk, Szabó István nagy filmjei is kiemelkedő alkotásai a magyar film történetének.

3.9.4 Bútor- és tárgytörténet tantárgy

30/30 óra

3.9.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az európai civilizációk művészetének fejlődésével és változásaival egyidőben a bútorok és a tárgykultúra is változott, alakult, a díszítőművészet formálódott. A jelmez- és díszlettervezők alapvető tudásához szorosan hozzátartozik a bútorok és a tárgyak stílusának felismerése, jellegzetes forma-, anyag- és színviláguk megismerése.

3.9.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Iparművész, képzőművész tanár

3.9.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Tartalmilag ráépül a szaktörténeti ismeretek elméleti tantárgy, mely témaköreinek szakmai tartalma a művészettörténeti korszakok, valamint az azokhoz szorosan illeszkedő bútorok és tárgyak történetét, stílusjellemzőit, kiemelkedő alkotóit és alkotásait hivatott bemutatni.

3.9.4.4 A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.9.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri és jellemzi egy adott, korabeli bútor stílusát.	Ismeri a bútortörténet kiemelkedő alkotásainak jellemző jegyeit.	Teljesen önállóan	Törekszik a bútorok származási idejének meghatározására.	Internet segítségével nyomon követi az antikbútor kereskedések kínálatát.
Használja tárgytörténeti ismereteit a munkája során.	Felismeri a korabeli tárgyak alapanyagain.	Irányítással	Elkötelezett az értékes bútorok jó állapotának megőrzése iránt.	Számítógépes programmal készít bútor- és kelléklistát a munkájához.
Meghatározza a korok tárgyainak jellemző anyagait, színvilágát és díszítőmotívumait.	Ismeri a különböző korok tárgyaira jellemző anyagokat, színeket és a díszítettség jellemzőit.	Teljesen önállóan	Törekszik arra, hogy tisztában legyen a korabeli tárgyakra jellemző anyag- szín- és motívumhasználat.	Internet segítségével rendszerezi a korabeli bútorokat.

3.9.4.6 A tantárgy témakörei

3.9.4.6.1 Az ókori birodalmak, Bizánc

Az ókori birodalmak közül az egyiptomi kultúra monumentális szobrászata és domborművei mellett meghatározó erejű bútór- és tárgykultúrája.

A sumer, az asszír és a perzsa kultúra építészeti, de elsősorban szobrászati, domborműszobrászati alkotásai szintén említésre méltóak. A krétai és a mükénei kultúra szobrászata, de kerámiaművessége is fontos. A görög bútór- és tárgykultúra és a kerámiaművesség tárgyi emlékei szintén korszakalkotók. Az összekötő nép, az etruszok kultúrája, majd az azt követő római birodalom építészeti, szobrászati, valamint a bútorművészek, ötvösművészek és ékszerkészítők egyaránt műremekeket alkottak.

3.9.4.6.2 A román kor, a gótika és a reneszánsz

A román templomépítészethez szorosan kötődő szobrászati emlékeinek sorát tanulmányozzuk. Jelentős bútorművészete és tárgyformáló kultúrája szorosan igazodik a stílus sajátos formavilágához. Meg kell említeni Európa korabeli népeit és kultúrájukat, mert az egyes nemzeti sajátosságok némileg differenciálják az amúgy egységes vonásokat hordozó korstílust. A reneszánsz és vele az újkor jellegzetes, antik hagyományokat feltámasztó szellemi igényei bontakoztak ki Itáliában. A reneszánsz bútorművészet különböző bútorfajtáinak formavilága és anyaghasználata is említésre méltó. A kor tárgykultúrája szintén tanulmányozást érdemel. A spanyol, az angol, a francia és a német reneszánsz mellett foglalkozni kell a korabeli magyar kultúra tárgyi emlékeivel is.

3.9.4.6.3 Barokk, rokokó, empire

A barokk kultúra keletkezési területe Franciaország. Bár a korszak jellegzetes vonásai Európában egységesek, az egyes országokban különbségeket is felfedezhetünk. A szobrászat a templomépítészethez és a palotaépítészethez kötődő dekoratív művészet. A bútorok, tárgyak formavilága és anyaghasználata részletes tanulmányozást igényel. A rokokó első számú hazája szintén Franciaország. Bútorművészete, tárgykultúrája kiemelkedő és jellegzetes. Az empire a császári stílus, antikizáló formavilágával, szintén a francia kultúra szülötte. Jellegzetes antik elemeket és állatmotívumokat tartalmazó bútor- és tárgykultúrája fontos állomás a művészet történetében.

3.9.4.6.4 Klasszicizmus, romantika, szecesszió

A klasszicizmus az antik téma- és formavilághoz forduló 19. századi korstílus. Ahogy építészete, úgy tárgykultúrája is egyértelműen az antik görög-római formavilágból táplálkozik. A romantikus stílus a század legjellemzőbb stílusirányzata, amely tematikájában az antikizáló, mitológiai témákhoz fordul ihletért. Bútor- és tárgyművészete szintén antik hatást mutat. A szecesszió egész Európában elterjedt századfordulós életérzéseket tükröző korstílus, amely minden országban más-más vonásokat hordoz. Bár még felfedezhetők az erőteljes közös vonások, mégis a szecesszió az utolsó átfogó korstílus.

3.9.4.6.5 Modern irányzatok, napjaink művészete

A modern stílusirányzatok már kisebb alkotói köröket érintenek, ám annál nagyobb jelentőségű alkotókat vonultatnak fel. Közvetlenül egymás nyomában többféle stílusirányzat, alkotói kör, csoportosulás létezik. Az építészet területén jelentős újítások történnek, a vasbeton rohamos elterjedésének köszönhetően. Az épületek tervezéséhez szorosan hozzátartozik a belső terek kialakítása, valamint a bútór- és tárgykultúra új, modern és funkcionalista stílusának elterjedése.

3.10 Tervezési ismeretek megnevezésű tanulási terület a Jelmez- és díszlettervező szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

383/383 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A díszlet- és jelmeztervezők számára szinte a legfontosabb, hogy a rendezővel közösen megálmodott alkotói, művészeti produktum hogyan jön létre. Meg kell keresni a terv formába öntésének módját, amely minden alkotótárs számára érzékletes és érthető módon vizuális eszközökkel mutatja be a kivitelezésre váró képi világot, továbbá figyelembe kell venni a kivitelezési lehetőség technikai megoldásait.

3.10.1 Anyagismeret tantárgy

30/30 óra

3.10.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy megismerteti a diákokat a szakmában használatos alap- és segédanyagok, eszközök fajtáival, tulajdonságaival, a hagyományos és modern gyártási technológiákkal, a textilszerkezetek kialakításának módjaival és azok alkalmazási lehetőségeivel. Rávilágít a szerkezet és tulajdonságok közötti összefüggésre.

3.10.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Könnyűipari mérnök-tanár

3.10.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Tervezési alapismeretek, tervezési gyakorlat, kivitelezési gyakorlat, természettudományos tárgyak,

3.10.1.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Anyagmintákat gyűjt a tervekhez.	Ismeri az anyagok fajtáit, tulajdonságait a kellék- és segédanyagok minőségét, sokféleségét.	Irányítással	Törekszik a tervekhez és elképzelésekhez legjobban illeszkedő alapanyagok, színek kiválasztására.	Irányítással végzi anyagminta-gyűjtő munkáját.
Meghatározza a tervezéshez szükséges alap-, kellék- és segédanyagokat.	Ismeri az anyagok fajtáit, tulajdonságait, a különféle anyagok minőségét, sokféleségét és beszerzési lehetőségeiket.	Teljesen önállóan	Szem előtt tartja az anyagok fajtáinak felismerését, nyitott új anyagfajták megismerésére, megfelelő kezelésük elsa-játítására.	Önállóan választ anyagokat a kivitelezéshez, interneten keres beszerzési lehetőségeket.

Megkülönbözteti és csoportosítja az anyagfajták főbb termékcsoportjait és sajátosságait.	Ismeri az anyagfajták főbb termékcsoportjait és sajátosságait.	Teljesen önállóan	Önállóan végzi az anyagbeszerzést, a kivitelező műhelyek által megadott mennyiségek alapján, az interneten talált lelőhelyek figyelembevételével.
--	--	-------------------	---

3.10.1.6 A tantárgy témakörei

3.10.1.6.1 Szálas anyagok, kelmék

A szakmára jellemző alapanyagok felismerése, minőségének ellenőrzése

Szálasanyagok jellemzői, öltözködésfiziológiai tulajdonságai és felhasználási területei. Fonalak, kelmék csoportosítása, gyártástechnológia. Szövött, kötött, különleges kelmék.

3.10.1.6.2 Textil kikészítés

A textilkikészítés alapismeretei, a textíliák díszítésének és színezési lehetőségeinek módjai. Színezés, színnyomás, színező anyagok. A kelmék felületi kezelési lehetőségei. Utókezelési módok Egyéni, kreatív módok keresése és felhasználása a tervezés során

3.10.1.6.3 Áruismeret

A leggyakrabban használatos anyagok kereskedelmi megnevezése. A kivitelezés során használt kellékek.

3.10.2 Tervezési alapismeretek tantárgy

92/92 óra

3.10.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tervezési alapismeretek tantárgy megismerteti a diákot azokkal a munkafázisokkal és állomásokkal, amelyek egy jelmez- vagy díszletterv elkészítéséhez szükségesek. Az irodalmi szöveg megértését, gondolatosságának elsajátítását követi a képi forrásgyűjtés, az első gondolatok vázlatok formájában történő rögzítése, majd a végleges színes jelmez- illetve díszlettervek elkészítése képzőművészeti igényességgel. Ezután következnek a díszlettervekhez tartozó műhelyrajzok, műszaki rajzok, amelyek tartalmazzák az alaprajzokat, a metszeti rajzokat, valamint a részletes műleírást és a költségvetést. A jelmeztervekhez részletrajzokat és szabásmintaterveket, műleírást, anyagmintákat és költségvetést kell készíteni.

3.10.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Látványtervező, díszlettervező, jelmeztervező vagy szakirányú egyetemi végzettséggel rendelkező szakember

3.10.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szaktörténeti ismeretek, anyagismeret, kivitelezési ismeretek

3.10.2.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Azonosítja és értelmezi a tervezés alapjául szolgáló irodalmi mű szövegét.	Ismeri a drámatörténeti korszak irodalmi szövegeit.	Irányítással	Törekszik az irodalmi mű megértésére és mondanivalójának elsajátítására	Önállóan végzi a mű megismerésének és értelmezésének feladatát számítógépes ismereteit felhasználva, és jegyzeteket készít a gondolatairól.
Az irodalmi műben megjelenített történelmi korszakról forrásanyagot gyűjt a korabeli dokumentumok alapján.	Ismeri a képi és szöveges forrásanyag gyűjtéséhez rendelkezésre álló lehetőségeket	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik arra, hogy megtalálja a megadott feladathoz szükséges és inspiráló előképeket, forráslehetőségeket.	Viselet- és művészettörténeti tudása birtokában, digitális anyagok felhasználásával önállóan végzi a feladatához szükséges forrásanyag gyűjtését.
Tervötleteket, vázlatokat készít vagy megvitatja a tervezővel az elképzeléseit, részt vesz a tervezők és a rendező által tartott konzultáción.	Ismeri a rajzi vázlatkészítés és tervezés formai és technikai követelményeit és lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik úgy ábrázolni elképzeléseit, hogy a megrendelő és a varroda munkatársai is pontos képet kapjanak róla	Önállóan vagy tervező művész vezetésével készíti el a vázlatokat, terveket és digitálisan dokumentálja azokat.

3.10.2.6 A tantárgy témakörei

3.10.2.6.1 Látványtervkészítés

Az inspirációk és a forrásanyag gyűjtése után, a vázlatok alapján a tervező elkészíti a látványtervet (egy színes, a színpadteret és abban a díszletet ábrázoló képet), a díszlettervet vagy a jelmezterveket (a szereplők színes, egészalakos figurarajzait). Minden szín vagy felvonás más színpadképet kaphat, ha a rendező és a tervező úgy döntenek. A szereplők átöltözhetnek, olykor a nyílt színen vagy gyorsöltözéssel a színpad mögött, illetve a felvonások között az öltözőben. Minden jelmezt ábrázolni kell.

A színpadon vagy a filmstúdióban felépítendő díszlet megvalósításához másik érzékletes térbeliséget szemléltető eszköz a látványterv. Ez egy – a perspektivikus szerkesztés alapszabályait felhasználó – térbelileg ábrázolt grafika, amely az anyaghasználatot és színeket is figyelembe veszi.

Különböző nézőpontból készített térkompozíciós látványok, segítik elképzelni a színpadon ténylegesen megjeleníteni kívánt látványt.

A rajzoláshoz használható olaj, akvarell, zsírkréta, színes ceruza. A látványterv a modell 2 dimenziós síkbeli leképzése. A modellkészítés számítógépen is történhet, bármely 3D létrehozására alkalmas, felületkezelő programmal.

3.10.2.6.2 Makettkészítés

A színpadon vagy a filmstúdióban felépítendő díszlet megvalósításához érzékletes térbeli szemléltetőeszköz a makett. A makettkészítés szabályai, a helyszín valóságos méreteinek

arányos lekicsinyítésével (1:25 vagy 1:50) megszerkesztett alaprajz és metszeti rajzok alapján történő térbeli látványmegjelenítés a tantárgy témája. A maketthez használható különböző jellegű alapanyagok megismerése, kezelésük, alakításuk rutinos használatának elsajátítása a cél. A legfontosabb, hogy a tanuló a kezdetektől térben lássa és formálja, alakítsa a terv alapjául szolgáló gondolatait, ötleteit.

3.10.2.6.3 Műszaki tervdokumentáció készítése

A műszaki ábrázolás a színpadi alaprajz, kereszt- és hosszmetsetének készítését jelenti.

A színpadi alaprajzon a díszlet alapépítményét ábrázolják, alapemelvek, lépcsők, díszletfalak, ajtók, ablakok, berendezési tárgyak, bútorok jelölésével é a bekötési pontok meghatározásával.

Lógó díszletek ábrázolása, a díszlet beállításának szcenárium, a díszlet technológiai terve.

A díszletek gyártási tervei, színes tervek, makettek

A díszletelemek számozása

Színpadi gépészeti elemek és berendezési tárgyak ábrázolása, rajzi megfogalmazása

Színpadi gépészeti elemek és berendezési tárgyak ábrázolása, rajzi megfogalmazása M=1:100, vagy M=1:50 léptékben, rajzlapra körzővel és vonalzóval szerkesztve, a díszletelemek metszeti rajzai, méretekkel ellátva

A költségvetés készítője ismerje az anyagmennyiség számításának módszereit és az SI mértékegységek átváltását, összefüggéseiben értse és ismerje az anyagnorma táblázatokat

3.10.3 Tervezési gyakorlatok tantárgy

261/261 óra

3.10.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tervezési alapismeretek tantárgyban szerzett ismeretek gyakorlati alkalmazása. A tanulóknak az irodalmi mű alapján kell elkészíteni a jelmez- és díszletterveket, a tervezés valódi folyamatainak kipróbálásával, gyakorlásával, valamint az esetleges buktatók, tévutak elhagyásával Cél a valós életben használható tervezői attitűd és gyakorlati hozzáállás kialakítása.

3.10.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Díszlettervező, jelmeztervező vagy szakirányú végzettséggel rendelkező szakember

3.10.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szaktörténeti ismeretek, tervezési alapismeretek, anyagismeret

3.10.3.4 A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az irodalmi műben megjelenített történelmi korszakról forrásanyagot gyűjt a korabeli dokumentumok alapján.	Ismeri a képi és szöveges forrásanyag gyűjtéséhez rendelkezésre álló lehetőségeket.	Irányítással	Törekszik arra, hogy megtalálja a megadott feladathoz szükséges és inspiráló előképeket, forráslehetőségeket.	Viselet- és művészettörténeti tudása birtokában önállóan végzi a feladatához szükséges forrásanyag gyűjtését, számítógép segítségével.
Anyagmintákat gyűjt a tervekhez.	Ismeri az anyagok fajtáit, tulajdonságait a kellék- és segédanyagok minőségét, sokféleségét.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik arra, a tervekhez és elképzelésekhez legjobban illeszkedő alapanyagokat, színeket sikerüljön kiválasztania.	A tervező irányításával végzi anyagminta-gyűjtő munkáját az interneten talál beszerzési forrásokat.
Elkészíti a költségvetést a tervek alapján.	Ismeri a költségvetés elkészítéséhez szükséges feladatokat és technikai lehetőségeket.	Irányítással	Törekszik a rendelkezésre álló anyagi lehetőségek betartásával pontos költségvetést készíteni számítógép használatával.	Az anyagi lehetőségek felelős betartásával készít költségvetést, digitális eszközökkel

3.10.3.6 A tantárgy témakörei

3.10.3.6.1 Jelmez- és díszlettervezés korabeli témához

Először a drámatörténet nagy korszakaiból jelölhetünk ki egy-két kiemelkedő művet, megismerkedünk annak szövegével, és elindulunk a tervezői gyakorlat állomásain keresztül a kész tervek megvalósítása felé vezető úton.

3.10.3.6.2 Jelmez- és díszlettervezés mai témához

A tanuló a 20. századi nemzetközi vagy magyar irodalom klasszikusaiból választ ki néhány, a tervezői munka szempontjából kiemelkedő darabot. A választott műhöz készít műelemzést, végez forrásgyűjtést, majd először vázlatokat, majd színes – képzőművészeti szempontból is értékes – látvány- és ruhaterveket készít.

3.10.3.6.3 Jelmez- és díszlettervezés különböző korok keverésével

A legtöbb kreativitásra akkor van szükség, amikor több korstílus jelenik meg a díszletekben és a jelmezekben. Sokszor rendezői koncepció inspirálja ezeket a törekvéseket, amelyek pontos ismereteket feltételeznek a művésztörténet és a viselettörténet stíluskorszakairól és azok jellemző vonásairól. Gyakran előfordul, hogy az irodalmi mű témájának kora és a színpadra állítás kora, azaz a jelenkor jellegzetességei keverednek a látványban. Ezeket a feladatokat is meg kell oldania a tanulóknak.

3.10.3.6.4 Jelmez és díszlettervezés konstruktivista szemlélettel

A mai tervezés után a jóval több fantáziát és kreativitást igénylő konstruktivista, leegyszerűsített, szinte a szerkezetre és a lényeges alapformákra redukált tervezői világ megjelenítése és az ehhez vezető szakmai szemlélet elsajátítása a téma célja. Ez sok forrásgyűjtést és még több gondolat- és ötletvázlatot követel meg a tanulótól.

3.11 Kivitelezési ismeretek megnevezésű tanulási terület a Jelmez- és díszlettervező szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

325/325 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A kivitelezési gyakorlat fő területe a díszletek és jelmezek kivitelezési, gyártási folyamatainak megismerése. Célja az alapvető díszletelemek: feszített és lemezelt falak, acél tartószerkezetek, alapszőnyegek, függönyök és színpadi drapériák, kasírozott elemek, műgyantából készített díszletelemek gyártási, létrehozási műveleteinek megismerése. A jelmezek a díszlettervvel egységes látványt alkotnak. A jelmezek kivitelezése az új, karakterre szabott jelmeztől az újrahasznosított, átalakított jelmezeken keresztül a civil ruházat beemelésig terjed. Minden egyes díszlet- és jelmezterv egyedi, és megvalósításuk a kiviteli tervek alapján történik. Vannak gyakran használt típuselemek, ismert és tradicionális gyártástechnológiák, amelyeket meg kell ismerni. Az alapegységek kialakítási lehetőségei tapasztalati tudást nyújtanak a tanulónak a megvalósíthatóság, a jelmez és a díszlet formai kialakításának kérdéseiben. A különböző típusú jelmezek, kiegészítők és díszletelemek készítéséhez kapcsolódó technológiai ismeretek segítik a tanulót a szakmai dokumentációk értelmezésében, a jelmezek, a kiegészítők és a díszletelemek gyártási folyamatainak szervezésében, irányításában.

3.11.1 Díszletkivitelezési ismeretek tantárgy

142/142 óra

3.11.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A kiviteli tervek szerkesztései, a modellezési lehetőségek és a technológiai folyamatok, sorrendek megismerése hozzájárul a kreatív gondolkodás fejlődéséhez, a saját tervek kivitelezéséhez. A díszletkivitelezés tantárgy, a díszlettervezést követő legfontosabb témakör. A tervek ebben a szakaszban nyerik el végleges formájukat, amit a színdarabok és filmek nézőközönsége is látni fog. Ennek gyakorlati folyamata fontos eleme a képzésnek. Elengedhetetlen része a kivitelezéshez szükséges alapanyagok, szerszámok, eszközök gyakorlatban történő megismerése, alkalmazása.

3.11.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Díszlettervező, látványtervező művész, építőmérnök, statikus mérnök szakirányú gyakorlattal, szakirányú egyetemi végzettség

3.11.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Ráépül az összes gyakorlati tantárgy, mert az alapanyagok festése és kikészítése, a maszk-és kellékkészítés a rajz-festés-mintázás tantárgy elsajátítását feltételezi, a kivitelezés folyamata a díszlettervezési tantárgyra épül és a kivitelezés közvetlen iránymutatója a műszaki tervdokumentáció a műszaki tervkészítés tantárgy alapja.

3.11.1.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.11.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes-ségek	Ismeretek	Önállóság és fele-lősség mértéke	Elvárt viselkedés-módok, attitűdök	Általános és szak-mához kötődő digitális kompe-tenciák
Részt vesz a kivite-lező műhelyekkel történő munka- és feladategyeztetésen.	Ismeri a különböző műhelyekben folyó kivitelező tevékeny-ségeket.	Instrukció alapján részben önállóan	Szem előtt tartja a kivitelező műhelyek feladatainak egy-mástól való elkülö-nítését. Törekszik arra, hogy az anyagmin-ták alapján, a meg-felelő alapanyagokat szerezz be. Hatékonyan vesz részt a kivitelező munkálatokban a tervek figyelembe-vételével. Felelősséggel hasz-nálja a kivitelezés-hez szükséges kör-nyezetbarát vagy környezetkárosító anyagokat és eszkö-zőket. Kivitelezési gyakor-lata alapján igyek-szik elvégezni a kreativitást igénylő munkafolyamato-kat.	
Beszerzi a díszlet kivitelezéséhez szük-séges anyagokat az anyagminták alap-ján, a szükséges anyagmennyiség ismeretében.	Ismeri az anyagok fajtáit, tulajdonsá-gait, a különféle anyagok minőségét, sokféleségét és beszerzési lehetősé-geiket.	Teljesen önállóan		Önállóan végzi az anyagbeszerzést, a kivitelező műhelyek által megadott mennyiségek alap-ján. Táblázatkezelő programban nyil-vántartja az anyag-árakat.
Részt vesz a kivite-lező műhelyek munkálataiban, képviseli a tervező elképzeléseit a tervek alapján.	Ismeri a tervek megvalósításának lehetőségeit, érti és olvasni tudja a mű-szaki rajzokat	Teljesen önállóan		Önállóan végzi el a kivitelezés során rábízott kreativitást igénylő munkákat, feladatokat, számí-tógépes ismereteire támaszkodva.
Besegít a kivitele-zési munkafolya-matokba, elvégzi a kreativitást igénylő részmunkákat.	Ismeri a kivitele-zéshez szükséges festékek, ragasztó-szerek és eszközök biztonságos, kör-nyezetkímélő hasz-nálatát.	Instrukció alapján részben önállóan		Interneten tájékozo-dik újfajta festékek, ragasztószerek megjelenéséről a piacon.
A tervező mellett manuálisan kivite-lezhető kreatív feladatokat lát el a díszletkivitelező műhelyekben.	Ismeri a műhelyek-ben folyó munkála-tokhoz szükséges anyagokat, eszkö-zőket és technikai feltételeket.	Irányítással		A tervező utasításai szerint, a tervek figyelembevételével kreatívan vesz részt a műhelyek munká-lataiban, használja számítógépes isme-reteit.
A tervező irányítá-sával a jelmezek és a díszletek változta-tásával összefüggő szakmai feladatokat lát el az első öltözé-ses próbán és az összpőbőn.	Ismeri az összpőbő-bőn előforduló feladatait, felkészűl a megoldásukra.	Instrukció alapján részben önállóan		Tervező irányításá-val, az alkotótársak elvárásai szerint végzi munkáját az első öltözé-ses pőbőn és az összpőbőn, használja szá-mítógépes ismerete-it.

3.11.1.6 A tantárgy témakörei

3.11.1.6.1 Díszletkivitelezési folyamatok

A díszlettervek kivitelezésének minden fázisát meg kell ismernie a tanulónak. A tantárgy fő célja a gyártás nyomon követése az elkészült díszletterv alapján. A tantárgy felkészíti a tanulókat arra, hogy képesek legyenek egyedi léptékben, egyéni elképzelés alapján előkészíteni a kivitelezési folyamatot. A terveiknek megfelelően tudják felhasználni a díszletegységeket. Ismerjék meg a gyártóműhelyeket. Tudjanak költségvetést, részletrajzot készíteni. Ismerjék meg a kivitelezéshez szükséges alapanyagokat, kellékanyagokat, a hozzájuk kapcsolódó szerszámokat. A műhelyismereteket kizárólag működő, díszleteket gyártó színházi díszletkészítő műhelyekben lehet oktatni. Asztalos-, lakatos-, díszletfestő-, kasírozó-, kárpitos-, varróműhelyeket kell látogatni. Készülnek napjainkban egyedi, különleges ipari (például építőipari) eljárásokat alkalmazó díszletek, amelyek egyedi elbírálás alá esnek. A gyártások során figyelembe kell venni a beépítendő effekteket (például világítást, hangosítási eszközt, pirotechnikai elemet), ezért az erre szakosodott gyártóműhelyek is fontos tanulási helyszínek.

3.11.1.6.2 Anyagfestési és kikészítési technikák

Számtalan anyagfestési eljárás létezik. Festhetünk vastag ecsettel vagy vékonyabb ecsettel. Patronnal is dolgozhatunk, amely egy vastag kartonból kivágott minta, és ebbe a kivágásba kerül a festék. Ez a megoldás leginkább a gyakran ismétlődő minták vagy a sorminták felfestésénél alkalmazható. A nagyobb felületeket szórópisztolyos kompresszorral fújhatjuk a vászonra. Ez általában akrilfestékkel történik, amely vizes bázisú, vízzel oldódik, de száradás után rögzül. Kisebb felületű vásznakat textilfestékkel, főzéssel festhetünk. Ennél az eljárásnál alkalmazhatjuk a batikolás technikáját. Ennek felületét hőeljárással, gőzöléssel rögzíteni kell. A roncsolás és az applikálás szintén a díszletek felületkiképzéséhez tartozik. A szakítás, tépés, égetés, gyűrés mellett számtalan, a kívánt hatás elérését szolgáló anyagroncsolási eljárás alkalmazása lehetséges. Az applikálásnál az alapanyagra – egy vagy több – másik anyag (csipke, bőr, különféle hálók stb.) kerül rögzítésre, ragasztással vagy varrással.

3.11.1.6.3 Kellékkészítési ismeretek

A színpadi és filmes kellékek megtervezése a díszlettervező munkájához tartozik, és nagyon fontos eleme az előadásnak. A kellékes gondoskodik a kellékek rendben tartásáról, hiányuk feltüntetéséről és pótlásáról, illetve kiadhatja a tervezőasszisztensnek feladatként. A kelléknek a színpadon mindig a helyén kell lennie, mert hozzátartozik a színész szerepéhez. Vannak állandó kellékek és vannak fogyókellékek, amelyek eltörnek, felrobbannak vagy amelyeket megesznek az előadások során. Utóbbiakat minden előadáshoz újra be kell szerezni. Sokfajta kelléket manuálisan is el lehet készíteni, olykor igen sok kreativitást is igényelhet egy-egy színpadon működő kellék kitalálása és kivitelezése. Ezeket a feladatokat gyakorolják a tanulók.

3.11.2 Színháztechnikai ismeretek tantárgy

30/30 óra

3.11.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A díszlet- és jelmeztervezők jellemzően a filmes vagy a színházi szakma területein végzik tervezői tevékenységüket.

Alapvető különbség, hogy a színházban használatos produktumok hosszútávú használatra készülnek, egy-egy díszletet, jelmezt akár 25-50 évig is használnak, szükség szerinti folyamatos karbantartás és felújítás mellett. A színházban dolgozó díszlet- és jelmeztervezőnek ismernie kell a színházban található technikai eszközöket, amelyek hasonlóak valamennyi színházban. Jellemzően színpadtechnikáról, világítástechnikáról és hangtechnikáról beszélünk. A színházi előadás létrehozását segítő gépészet (például a színpadon lévő víz, szárazjég, haser, füstgépek) illetve a vetítés és a pirotechnika is ide tartozik.

3.11.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Színházi főmérnök, színházi műszaki vezető, színpadtechnikai tervezőmérnök, szakirányú egyetemi végzettséggel rendelkező szakember

3.11.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fizika, mechanika, szilárdságtan, díszletkivitelezési ismeretek

3.11.2.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.11.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A színpadtechnika figyelembevételével tervezi meg a díszletet.	Ismeri a színpadtechnikai adottságokat, lehetőségeket.	Teljesen önállóan	Felelősségteljesen gondolkodik a színpadtechnika használatáról a tervezett díszletben.	Ismeri és használja a színpadtechnikával kapcsolatos digitális technikát.
Megtervezi a színpadi világítást az előadáshoz.	Ismeri a világítástechnikai eszközöket, berendezéseket.	Teljesen önállóan	Pontosan tervezi meg a világítást a szöveg alapján a díszlet változásaihoz.	
Beírja a világítási jeleket az alaprajzba.	Ismeri a világítási jeleket és jelölésük helyét az alaprajzon.	Teljesen önállóan		Ismeri és használja a világítási eszközökkel kapcsolatos digitális technikát.
Részt vesz a világítási próbán.	Ismeri a világítási próba szerepét az előadás létrejöttében.	Irányítással	Precízen tünteti fel a világítási jeleket az alaprajzokon.	Tájékozott a világosítópult használatának digitális technikai adottságairól, lehetőségeiről.
A rendezővel együttműködve a színpadkép alapján kitalálja a hanghatásokat.	Ismeri a hangtechnikai gépeket, berendezéseket.	Teljesen önállóan	Felelősségteljesen alkalmazza a hangtechnikai eszközöket, berendezéseket.	Ismeri és használja a hangtechnikai gépek és berendezések használatához szükséges digitális eszközöket.

Részt vesz a díszletállító próbán világítási és hangpróbával összekötte.	Ismeri a végleges világítási és hangosítási forgatókönyv szerepét az előadás lebonyolításában.	Instrukció alapján részben önállóan	Összpontosítva végzi munkáját a díszletállító próbán és az összprobán.	
Részt vesz az összprobán, feladatokat lát el, korrekciós munkát végez.	Ismeri a világításnak és a hanghatásoknak az összprobán betöltött szerepét.	Instrukció alapján részben önállóan		

3.11.2.6 A tantárgy témakörei

3.11.2.6.1 Színpadtechnika

A díszlet- és jelmeztervezőnek otthonosan kell mozognia a színpadtechnika területén. Ezért a színpadtechnika tantárgy keretein belül megtanulja, hogy a színpadtechnikus hogyan vesz részt a rendezői és tervezői instrukciók alapján a létrejövő színházi előadások színpadtechnikai folyamatában. Megtanulja elvégezni a scenikai igények megvalósításához szükséges színpadtechnikai szereléseket és az előadások során hogyan kell alkalmazni a számára előírt beállításokat és instrukciókat. Átfogóan kell ismernie a scenikai, színpadtechnikai berendezéseket és rendszerek kezelésének módját. A színpadtechnikai berendezések a színházi előadás színteréül szolgáló színpad technikai eszközeinek összessége. Vannak színpadszínti gépezetek: színpadkocsik, süllyesztők, forgószínpadok, emelvények, lépcsők, lejtők, valamint felsőgépezetek: díszlettartók ponthúzó, panorámahúzó, horizontpálya, függönytartó és függönymozgató berendezések, mozgó hidak, a zsinórpadlás és tréger.

3.11.2.6.2 Világítástechnika

A színházban a világosító tár munkatársainak feladata részt venni a világítási eszközök sérülésmentes szállításában, összeszerelésében, raktározásában, karbantartásában. Megvalósítják a világítási látványt a rendező, játékmester, rendezőasszisztens, koreográfus, koreográfus asszisztens, díszlettervező, scenikus igényei szerint. A díszlettervezőnek, a rendezőnek és a világítási tárvezetőnek vagy a világítástervezőnek szorosan együttműködve kell az előadás létrehozása során a művészi igényeket kiszolgálnia. A témakör a színpadi világítástechnika berendezéseinek megismerésével foglalkozik. Bemutatja, hogy a fény és különféle fényhatások létrehozásával (lámpák, spotok, fejtűk, vetítő- és egyéb világítási eszközök használatával) a díszlettervező hogyan teheti érzékletessé, gazdagabbá a színpadi látványt.

3.11.2.6.3 Hangtechnika

A színpadi díszlet- és jelmeztervezés során fontos figyelembe venni az akusztikai feltételeket, ezért szorosan kell együttműködni a hangosító tárral, amelynek munkatársai részt vesznek a hangtechnikai eszközök sérülésmentes szállításában, összeszerelésében, raktározásában, karbantartásában. Megvalósítják a művészi hatáshang igényeket a rendező, játékmester, rendezőasszisztens, koreográfus, koreográfus asszisztens, díszlettervező, scenikus igényei szerint. Ezen a területen alapismereteket kell szerezniük a tanulóknak. A színpadi hanghatások gyakori kísérői az előadásoknak. Ezek létrehozásának, működtetésének lehetőségeit ismerik meg a tanulók. Azokat az eszközöket, melyek a különféle hangok megjelenítését segítik. A színpadi beszéd- és énekhangok, a zenei betétek vagy aláfestés, a különböző természeti zajok és hangok létrehozásának megismerése a cél.

3.11.3 Jelmezkivitelezési ismeretek tantárgy

153/153 óra

3.11.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A jelmezkivitelezési ismeretek a jelmeztervezés második legfontosabb fázisa, a tervezői szakasz után. A tervek ebben a szakaszban nyerik el végleges formájukat, kerülnek rá a színészre, amit a színházi és filmes nézőközönség is látni fog majd. Ennek gyakorlati folyamata fontos eleme a képzésnek. Elengedhetetlen része a kivitelezéshez szükséges alapanyagok, munkafolyamatok, szerszámok, eszközök gyakorlatban történő megismerése, alkalmazása.

3.11.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Könnyűipari mérnök, jelmezkivitelező tanár, szakirányú végzettséggel rendelkező szakember

3.11.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Tartalmilag ráépül az anyagismeret, a tervezési gyakorlat tantárgy, amennyiben a tervezés szakaszában figyelemmel kell lenni az öltözékek és kiegészítők alapanyagának fajtájára és minőségére, az anyagfestési megoldásokra és a kivitelezés lehetőségeire

3.11.3.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.11.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Közreműködik a kivitelező műhelyekkel történő munka- és feladat-egyeztetésen.	Ismeri a különböző műhelyekben folyó kivitelező tevékenységeket.	Teljesen önállóan	Törekszik arra, hogy az anyagminták alapján, a megfelelő alapanyagokat szerezze be.	
Beszerzi a jelmez kivitelezéséhez szükséges anyagokat az anyagminták alapján, a szükséges anyagmennyiség ismeretében.	Ismeri az anyagok fajtáit, tulajdonságait a különféle anyagok minőségét, sokféleségét és beszerzési lehetőségeiket.	Teljesen önállóan	Szem előtt tartja a kivitelező műhelyek feladatainak egymástól való elkülönítését. Hatékonyan vesz részt a kivitelező munkálatokban a tervek figyelembevételével.	Önállóan végzi az anyagbeszerzést, a kivitelező műhelyek által megadott mennyiségek alapján.
Részt vesz a kivitelező műhelyek munkálataiban, képviseli a tervező elképzeléseit a tervek alapján.	Ismeri a tervek megvalósításának lehetőségeit, érti és olvasni tudja a szabászati rajzokat.	Teljesen önállóan		A tervezővel együttműködve véleményezi a varrodák munkáját a ruhapróbák alkalmával.
A jelmeztervnek megfelelően modellezi az alap-mintát, új formát hoz létre.	Ismeri a modellezési lehetőségeket, az átalakítási szabályokat, szabásvonal-kialakításokat, bővítési megoldásokat	Instrukció alapján részben önállóan	Az anyaghányadot gondosan, biztonsági tartalékokkal kalkulálja, figyel a kellék- és segédanyagok megadására	Virtuális felületen keres, információt gyűjt a modellezéshez

Felfektetési rajz alapján anyaghányadot számol.	Ismeri a szabászati elvárásokat, a technológiai követelményeket és a kalkulációs számításokat.	Teljesen önállóan	ra is. Eszközhasználata felelősségteljes.	Szabásmintát digitalizál, terítékrajz készítő, programot használ, anyaghányadot kalkulál
Varrógépet használ, biztonságosan dolgozik vele.	Ismeri a munkavédelmi szabályokat a varrógépek szakszerű működtetését.	Teljesen önállóan	Környezetében rendet tart, az eszközöket kijelölt helyükre teszi vissza.	
Próbagyártással teszteli a modellezett ruhadarabot, leigazít és dokumentál, szabásmintát korrigál.	Ismeri az elvárásokat, az elemzési szempontokat.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik arra, hogy a tervek figyelembevételével ítélje meg a varrodák munkájának eredményét.	
Kiválasztott jelmezt készít, szabástól a kivitelezés befejező műveletekig.	Ismeri a szabászati munkafolyamatot, a kivitelezési technológiát, az alkalmazandó gépeket, berendezéseket, eszközöket.	Instrukció alapján részben önállóan	Kivitelezési gyakorlata alapján igyekszik elvégezni a kreativitást igénylő munkafolyamatokat.	A tervező utasításai szerint, a tervek figyelembevételével kreatívan vesz részt a műhelyek munkálataiban, használja számítógépes ismereteit.
Kész jelmezt, ruhát alakít át a jelmeztervnek megfelelően.	Ismeri a megvalósíthatóság határait, a variációs lehetőségeket.	Instrukció alapján részben önállóan		
Beszerzi a kész öltözekelemeket, öltözekek kiegészítőket a tervező utasításai szerint.	Ismeri a kész öltözekelemek, öltözekek kiegészítői beszerzési helyszíneit, lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan		Önállóan vagy tervező utasításai szerint végzi a beszerző munkát, internet használatával

3.11.3.6 A tantárgy témakörei

3.11.3.6.1 Szabásmintakészítés, szabás-varrás ismeretek

A szerkesztés kiindulási méreteinek ismerete, méretvételi eljárások alkalmazása, mérettáblázatok használata. Testalkati sajátosságok megismerése, értelmezése. Középméretű alpminták készítése, alapvető felsőruházati termékek formai kialakítása. Jelmezterv olvasása, technológiai kivitelezés értelmezésével. A jelmeztervnek megfelelő alpminta átalakításával, modellezésével, adott esetben korabeli megoldások alkalmazásával. Speciális öltözekelem megoldások alkalmazása öltözekelemek összedolgozása, a gyors öltöztetés a színpadi mozgások, esztétikus megjelenés biztosítása érdekében. Anyaghányad-kalkuláció készítése a szabásminták segítségével. A legismertebb kézi öltések és gépi varrástípusok megismerése, készítése. Tapasztalatszerzés a próbagyártási folyamatokkal. Ruhapróba alapján történő korrigálások, leigazítások. Öltözekek kivitelezési folyamatok. Öltözekek átalakítási technikák, összedolgozások, anyagmanipulációk

3.11.3.6.2 Öltözekek kiegészítői

A kellékek állandóan használatosak, de lehetnek fogyókellékek is, amelyeket pótolni kell a következő előadásra. Ezek olyan tárgyak, amelyekkel valamilyen trükköt vagy különleges cselekvést kell végrehajtania a színésznek a színpadon illetve a filmvásznon, szorosan illeszkedve az adott szövegrészhez. Ezek kivitelezésének technikai megoldásai rendkívüli

találékonytságot követelnek a tervezőtől vagy a kellékestől. Az öltözékekhez tartozó és azokat kiegészítő a lábon, fejen, derékon, kézben hordott öltözékelemek fontos részei a jelmezeknek, így az előadásnak is. Néha elmosódik a határ a kellék és az öltözékkiegészítő között. Általában speciális műhelyben készülnek, de készen, esetleg már mások által használt állapotban történő beszerzésük is gyakran előfordulhat.

4 RÉSZSZAKMA

—

5 EGYEBEK

TARTALOM

1 A SZAKMA ALAPADATAI.....	1
2 A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA.....	1
A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszám évfolyamonként a Divattervező szakmairány számára	2
A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszám évfolyamonként a Jelmez- és díszlettervező szakmairány számára	7
3 A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA.....	13
3.1 Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület.....	13
3.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy 18/18 óra	13
3.2 Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén)	15
3.2.1 Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 62/62 óra	15
3.3 Kreatív ipari alapozó ismeretek megnevezésű tanulási terület	19
3.3.1 Ábrázolási gyakorlat tantárgy 108/108 óra	19
3.3.2 Kreatív műhely tantárgy 324/324 óra.....	21
3.3.3 Művészettörténeti alapismeretek tantárgy 72/72 óra	25
3.3.4 Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy 18/18 óra	27
3.3.5 Digitális szakmai ismeretek tantárgy 36/36 óra	29
3.4 Ábrázolási és művészeti ismeretek megnevezésű tanulási terület.....	31
3.4.1 Rajz, festés, mintázás tantárgy 339/339 óra	31
3.4.2 Művészettörténet tantárgy 169/169 óra	33
3.5 Szaktörténeti ismeretek megnevezésű tanulási terület a Divattervező szakmairány számára	37
3.5.1 Viselettörténet tantárgy 136/136 óra	37
3.6 Tervezési ismeretek megnevezésű tanulási terület a Divattervező szakmairány számára	40
3.6.1 Anyagismeret tantárgy 30/30 óra.....	40
3.6.2 Tervezési alapismeretek tantárgy 92/92 óra.....	41
3.6.3 Tervezési gyakorlat tantárgy 232/232 óra.....	43
3.6.4 Szakmai rajz tantárgy 30/30 óra	45
3.7 Stílusalakítás megnevezésű tanulási terület a Divattervező szakmairány számára	47
3.7.1 Stílusismeret tantárgy 61/61 óra	47
3.7.2 Látványtervezés tantárgy 45/45 óra.....	49
3.8 Kivitelezési gyakorlat megnevezésű tanulási terület a Divattervező szakmairány számára	52

3.8.1 Szabásminta készítés tantárgy 87/87 óra.....	52
3.8.2 Kivitelezési folyamatok tantárgy 198/198 óra.....	54
3.9 Szaktörténeti ismeretek megnevezésű tanulási terület a Jelmez- és díszlettervező szakmairány számára	57
3.9.1 Viselettörténet tantárgy 136/136 óra	57
3.9.2 Drámatörténet tantárgy 24/24 óra.....	59
3.9.3 Színház- és filmtörténet tantárgy 32/32 óra.....	61
3.9.4 Bútor- és tárgytörténet tantárgy 30/30 óra	63
3.10 Tervezési ismeretek megnevezésű tanulási terület a Jelmez- és díszlettervező szakmairány számára	65
3.10.1 Anyagismeret tantárgy 30/30 óra	65
3.10.2 Tervezési alapismeretek tantárgy 92/92 óra.....	66
3.10.3 Tervezési gyakorlatok tantárgy 261/261 óra.....	68
3.11 Kivitelezési ismeretek megnevezésű tanulási terület a Jelmez- és díszlettervező szakmairány számára	71
3.11.1 Díszletkivitelezési ismeretek tantárgy 142/142 óra	71
3.11.2 Színháztechnikai ismeretek tantárgy 30/30 óra	74
3.11.3 Jelmezkivitelezési ismeretek tantárgy 153/153 óra	76
4 RÉSZSZAKMA	78
5 EGYEBEK	78